

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚPD

**ÚZEMNÝ PLÁN OBCE
ZEMIANSKÉ PODHRADIE**

SPRÁVA O HODNOTENÍ ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE – ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ZEMIANSKÉ PODHRADIE

Obsah

A. Základné údaje.....	2
I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	2
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia.....	5
I. Údaje o vstupoch.....	5
II. Údaje o výstupoch.....	12
C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia.....	15
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	15
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	12
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti	36
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	44
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom).....	48
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia.....	52
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	54
VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie.....	55
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali	62
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	62
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa	62

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie

Obec Zemianske Podhradie

2. Sídlo

Obecný úrad Zemianske Podhradie, 913 07 Zemianske Podhradie 138

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie ÚPP a ÚPD

Miroslav Zámečník, starosta obce

Obecný úrad Zemianske Podhradie

913 07 Zemianske Podhradie 138

tel.: 032 / 6401031

e-mail: obec@zemianske-podhradie.sk

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD a ÚPP:

Ing. arch. Karol Ďurenec

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ZEMIANSKE PODHRADIE – NÁVRH

2. Územie

Kraj: Trenčiansky

Okres: Nové Mesto nad Váhom

Obec: Zemianske Podhradie

Katastrálne územie: Zemianske Podhradie

3. Dotknuté obce

- Obec Bošáca, Obecný úrad, 913 07 Bošáca 257
- Obec Nová Bošáca, Obecný úrad, 913 08 Nová Bošáca 79

4. Dotknuté orgány

Dotknutými subjektmi pri spracovaní, prerokovaní a schvaľovaní územnoplánovacej dokumentácie obce sú orgány vyplývajúce z §140a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov:

- Trenčiansky samosprávny kraj, Oddelenie investícií, životného prostredia a územného plánovania, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo obrany SR, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Odbor štátnej geologickej správy, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Okresný úrad Trenčín, Odbor výstavby a bytovej politiky, Oddelenie územného plánovania, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Trenčín, Odbor opravných prostriedkov, Referát pôdohospodárstva, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
- Krajský pamiatkový úrad Trenčín, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, odbor krízového riadenia, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom

- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, Pozemkový a lesný odbor, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom
- Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 36, 915 01 Nové Mesto nad Váhom – všetky zložky
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Trenčíne, Nemocničná 4, 911 01 Trenčín
- Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Nové Mesto nad Váhom, Odborárska 1, 915 41 Nové Mesto nad Váhom
- Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici, ul. 9. mája 2, 975 90 Banská Bystrica
- Dopravný úrad, odbor letísk, oddelenie ochr. pásiem, Letisko M. R. Štefánika, 823 05 Bratislava
- Štátna ochrana prírody SR, Správa CHKO Biele Karpaty, Trenčianska 31, 914 41 Nemšová

5. Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Zemianskom Podhradí

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice

Riešenie Územného plánu obce Zemianske Podhradie nemá žiadne cezhraničné vplyvy.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda

V snahe chrániť pôdne celky pred nadmerným rozdrobením boli uprednostnené kompaktné plochy, priamo nadväzujúce existujúcu zástavbu, ako aj zvyškové plochy a prieluky v zastavanom území obce.

Časť navrhovaných rozvojových plôch (lokalít) je situovaná v zastavanom území obce. Uvedené sa týka rozvojových plôch č. 2, 3, podstatnej časti rozvojovej plochy č. 4 a väčšiny prieluk. Aj väčšina navrhovaných rozvojových plôch predstavuje v podstate väčšie prieluky v zástavbe jadrovej časti obce - osobitne rozvojové plochy č. 1, 2, 3. Ostatné rozvojové plochy priamo nadväzujú na existujúce zastavané územie obce Zemianske Podhradie, rozvojové plochy č. 8, 9 nadväzujú na zástavbu obce Nová Bošáca a rozvojová plocha č. 7 predstavuje využitie priestorovej rezervy (prieluky) v osade Zbehová.

Navrhuje sa len jedna väčšia rozvojová plocha (č. 6), ťažiskovo určená pre novú zástavbu rodinných domov. Ide o jedinú kompaktnú lokalitu vhodnú pre tento účel aj z hľadiska dopravnej dostupnosti a možnosti zabezpečenia technického vybavenia, vhodnosti topografických pomerov a absencie iných obmedzujúcich faktorov. Taktiež ostatné rozvojové plochy sú určené pre rodinné domy, len rozvojová plocha č. 5 na pozemku vo vlastníctve obce je rezervovaná pre výstavbu bytových domov.

Podľa druhu pozemku ide z hľadiska uvažovaných záberov poľnohospodárskej pôdy v zastavanom území prevažne o ornú pôdu. V zastavanom území sa však táto pôda v skutočnosti využívala ako záhrady a v svahovitých polohách ako trvalé trávne porasty. Rozvojová plocha č. 10, ako aj niektoré prieluky, sa nachádzajú na pozemkoch, ktoré podľa stavu KN predstavujú ostatné plochy, resp. zastavané plochy. V tabuľkovej bilancii záberov pôdy sa preto neuvádzajú.

Rozvojové plochy sú rozdelené do dvoch etáp výstavby (I. etapa, II. etapa) podľa predpokladanej postupnosti výstavby. Celkový záber poľnohospodárskej pôdy bude 24,8844 ha, z toho na zastavané územie pripadá 3,7203 ha.

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území sa sústreďuje v zastavanom území a na nive toku Bošáčka, kde sa nachádzajú jediné vhodné a disponibilné plochy pre stavebné využitie. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Menej kvalitné pôdy sú na strmších svahoch, kde nie je možné s výstavbou uvažovať aj z dôvodu uprednostnenia záujmov ochrany prírody.

Skutočný záber poľnohospodárskej pôdy v navrhovaných rozvojových plochách pre bývanie bude oproti uvádzaným bilanciam nižší, a to asi o 50%. Predpokladá sa, že

zábery poľnohospodárskej pôdy budú len na zastavané plochy objektov a pozemky pod komunikáciami. Na zastavanú plochu 1 rodinného domu bude pripadať max. 200 m².

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov a v zmysle jeho vykonávacej vyhlášky č. 508/2004 Z. z. Tabuľka je spracovaná v súlade so vzorom tabuľky v prílohe č. 4 uvedenej vyhlášky. Najkvalitnejšie pôdy v danom katastrálnom území sú označené podčiarknutím.

Prehľad o štruktúre pôdneho fondu v lokalitách s uvažovaným použitím poľnohospodárskej pôdy pre nepoľnohospodárske účely

Číslo Lok.	K.ú.	Funkčné využitie	Výmera lokality v ha	Predpokladaná výmera PP spolu v ha	Z toho			Iná inform.
					Skupina BPEJ	výmera ha	z toho v ZÚO	
1	Zem. Podhradie	bývanie	0,3271	0,3271	<u>0765202/5.</u> <u>0771002/5.</u>	0,3261 0,0050	0	
2	Zem. Podhradie	bývanie	1,4333	1,4333	<u>0702042/6.</u>	1,4333	1,4333	v ZÚO
3	Zem. Podhradie	bývanie	0,4926	0,4926	<u>0702042/6.</u>	0,4926	0,4926	v ZÚO
4	Zem. Podhradie	bývanie	1,4070	1,4070	<u>0702042/6.</u>	1,4070	1,0751	v ZÚO
5	Zem. Podhradie	bývanie	0,5476	0,5476	<u>0702042/6.</u> <u>0778462/8.</u>	0,3733 0,1743	0	
6	Zem. Podhradie	bývanie	15,9455	15,9455	<u>0702042/6.</u> <u>0778462/8.</u>	15,1444 0,8011	0	
7	Zem. Podhradie	bývanie	0,4226	0,4226	<u>0702042/6.</u>	0,4226	0	
8	Zem. Podhradie	bývanie	0,9673	0,9673	<u>0702042/6.</u> <u>0782672/9.</u>	0,7183 0,2490	0	
9	Zem. Podhradie	bývanie	2,5050	2,5050	<u>0702042/6.</u>	2,5050	0	
Prieluky	Zem. Podhradie	bývanie	0,8364	0,8364	<u>0702042/6.</u> <u>0778462/8.</u> <u>0765232/5.</u> <u>0765202/5.</u>	0,2447 0,3192 0,1554 0,0841	0,2447 0,3192 0,1554	v ZÚO
Spolu				24,8844				

Vysvetlivky: ZÚO = zastavané územie obce

2. Voda

Požiadavky na zásobovanie pitnou vodou

V obci je vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou. Prevádzkuje ho TVK a.s. Trenčín. Vodojem s objemom 2x150 m³ (s hladinami 284,7 m n.m.

/ 281,50 m n.m.) je situovaný nad obcou, na jej juhozápadnom okraji. Z vodojemu je vedené zásobovacie potrubie PVC DN 150. Rozvodné vetvy sú z rúr materiálu PVC, novšie z materiálu HDPE. Časť hlavnej rozvodnej vetvy A je z rúr s prierezom DN 150, ostatná sieť je z rúr DN 100. Na verejný vodovod je napojená väčšina domácností.

Zásobovanie navrhovaných obytných ulíc pitnou vodou sa rieši napojením na existujúce rozvody pitnej vody v obci, predĺžením existujúcej rozvodnej siete. Vodovodná sieť je navrhnutá tak, že je v maximálnej miere zokruhovaná.

V rámci hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie bol vypracovaný podrobný výpočet súčasnej potreby vody pre súčasný rozsah zastavaného územia, ako aj budúcej potreby vody podľa rozsahu navrhovanej zástavby. Podľa tohto výpočtu sa ročná potreba vody zvýši z 42 924 m³ na 54 750 m³ v roku 2035 – v prípade úplného obsadenia všetkých navrhovaných nových rozvojových plôch. V nasledujúcej tabuľke je uvedená stručná rekapitulácia potreby vody.

Rekapitulácia potreby vody

	Súčasná potreba vody	Návrh. potreba vody
Ročná potreba vody (m ³ /r)	42 924	54 750
Priemerná potreba vody Q _p (l/s)	1,361	1,736
Max. denná potreba vody Q _m (l/s)	2,722	3,472
Max. hodinová potreba vody Q _h (l/s)	4,9	6,25

3. Suroviny

V katastrálnom území obce Zemianske Podhradie sa nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov, nie sú určené chránené ložiskové územia ani dobývacie priestory a nie sú ani iné záujmy, ktoré by bolo potrebné chrániť podľa banských predpisov.

Z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nevyplývajú osobitné požiadavky na spotrebu miestnych surovinových zdrojov.

4. Energetické zdroje

Elektrická energia

Obec Zemianske Podhradie je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami z vonkajšieho vedenia VN 22 kV z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej. Kmeňové elektrické vedenia VN 22 kV je trasované po severovýchodnom okraji obce a ďalej paralelne s cestou III. triedy v smere na obec Nová Bošáca. Z vonkajších elektrických vedení VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k 9 transformačným staniciam, z toho 5 pokrýva potreby zástavby obce. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám obytného územia a občianskej vybavenosti.

Z hľadiska plánovaného rozvoja a z neho vyplývajúceho predpokladu nárastu spotreby elektrickej energie, nebudú existujúce transformačné stanice pri ich súčasnom výkone postačovať. Rozmiestnenie existujúcich transformačných staníc však vyhovuje aj z hľadiska zásobovania väčšiny nových rozvojových plôch.

Pre rozvojové plochy s najväčšou kapacitou (č. 5 a 6) bude potrebné vybudovať jednu novú transformačnú stanicu s výkonom 400 kVA. Napojená bude z príslušného vedenia VN 22 kV navrhovaným koncovým nadzemným elektrickým vedením.

Potreby ostatných navrhovaných rozvojových plôch je možné pokryť z kapacitných rezerv existujúcich transformačných staníc. Z estetických dôvodov je žiaduce prebudovať existujúce dve transformačné stanice v zastavanom území obce na objekty s vnútorným vyhotovením (kiosk).

Pri výpočte energetickej bilancie sa uvažovalo s požadovaným výkonom 10,5 kW na 1 bytovú jednotku v rodinných domoch, pri koeficiente súčasnosti β 0,28-0,38. Pri maximálnom využití kapacít navrhovaných rozvojových plôch bude celkový maximálny prírastok spotreby elektrickej energie 415 kW. Je bilancovaný v nasledujúcej tabuľke.

Energetická bilancia navrhovaných rozvojových plôch

Číslo rozvojovej plochy	Kapacita	Požadovaný výkon Pp (kW)
1	3 b.j.	10
2	8 b.j.	25
3	2 b.j.	6
4	6 b.j.	19
5	36 b.j.	113
6	60 b.j.	189
7	2 b.j.	6
8	2 b.j.	6
9	5 b.j.	16
prieluky	8 b.j.	25
Spolu		415

Zemný plyn

V obci Zemianske Podhradie je vybudovaná strednotlaková plynovodná distribučná sieť (STL2), prevádzkovaná na pretlaku do 300 kPa. Zdrojom zásobovania obce zemným plynom je regulačná stanica RS Trenčianske Bohuslavice 2,5 MPa/300 kPa o výkone 1200 m³/h. Zemným plynom sú z nej zásobované obce Trenčianske Bohuslavice, Zemianske Podhradie a Bošáca. Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Trenčianske Bohuslavice DN 100 PN 25 z VTL plynovodu PL Nové Mesto nad Váhom - Štvrtok DN 300 PN 25.

S využívaním plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie sa uvažuje v nových rozvojových plochách s obytnou funkciou. Budú zásobované z existujúcich strednotlakových plynovodov, ako aj z navrhovaných strednotlakových rozvodov plynu.

Potrúbia navrhovaného plynovodu budú vedené v zelených plochách pri komunikáciách, prípadne v komunikáciách, v súbehu s ostatnými inžinierskymi sieťami.

Spotreba zemného plynu bola vypočítaná podľa Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete. Pre odberateľa v kategórii domácnosť (IBV) sa uvažuje s využitím zemného plynu na varenie, vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Územie podľa STN 73 0540-3 patrí do teplotnej oblasti 1. $HQ_{IBV} = 1,4 \text{ m}^3/\text{hod}$, $RQ_{IBV} = 2425 \text{ m}^3/\text{rok}$. Takto vypočítaný prírastok ročnej spotreby zemného plynu je $320 \text{ } 100 \text{ m}^3/\text{hod}$.

Rekapitulácia maximálneho prírastku spotreby zemného plynu

Číslo rozvoj. plochy	Kapacita	Max. hodinový odber zemného plynu Q_H (m^3/hod)	Ročná spotreba zemného plynu Q_R (m^3/rok)
1	3 b.j.	4,2	7275
2	8 b.j.	11,2	19400
3	2 b.j.	2,8	4850
4	6 b.j.	8,4	14550
5	36 b.j.	50,4	87300
6	60 b.j.	84	145500
7	2 b.j.	2,8	4850
8	2 b.j.	2,8	4850
9	5 b.j.	7	12125
prieluky	8 b.j.	11,2	19400
Spolu		184,8	320100

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Zemianske Podhradie relatívne výhodnú polohu v blízkosti exponovaného multimodálneho dopravného koridoru Bratislava – Trenčín – Žilina. Tento koridor tvorí diaľnica D1 Bratislava – Žilina, železničná trať I. kategórie č. 120 Bratislava – Žilina, cesta I. triedy č. I/61, paralelná cesta II. triedy č. II/507, ako aj Vážska vodná cesta.

Na cestu I. triedy č. I/61 je obec napojená prostredníctvom cesty III. triedy č. III/1223 Trenčianske Bohuslavice – hranica s ČR. Zabezpečuje tiež cestné spojenie so susediacimi obcami Bošáca a Nová Bošáca. Cesta III/1223 je v riešenom území upravená v kategórii C 6,5/60. Dopravné zaťaženie je nízke a v sčítaní dopravy nebolo zisťované.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica je v Novom Meste nad Váhom (12 km) na trati č. 120 Bratislava – Žilina. Najbližšie dopravné letisko sa nachádza v Bratislave. Letisko je aj v Piešťanoch, pre pravidelnú osobnú dopravu sa však nevyužíva.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu miestnych komunikácií

Kostru dopravnej siete obce Zemianske Podhradie tvorí cesta III/1223, ktorá z hľadiska obce plní primárne obslužnú funkciu. Z tejto cesty sa odpája niekoľko úsekov miestnych komunikácií. Komunikácie tvoria čiastočne zokruhovanú sieť. Ide o komunikácie najnižšej funkčnej triedy. Viaceré majú nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu, alebo sú nespevnené. Poľnohospodárske a lesné pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými a lesnými cestami.

Nárokom na dopravnú obsluhu zastavaného územia vyhovujú, niektoré miestne komunikácie však majú nevyhovujúce technické parametre – narušený povrchový kryt alebo nevhodné šírkové usporiadanie.

Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. upravujú v kategóriách MOK 6,5/30, prípadne MOK 6(7)/30. To predpokladá rekonštrukciu a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych komunikácií. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované tak, ako to umožňujú priestorové pomery.

Pre dopravnú obsluhu vnútornej časti navrhovanej rozvojovej plochy č. 6 je potrebné vybudovať novú miestnu komunikáciu funkčnej triedy C3, kategórie MO 6,5/30. Navrhovaná miestna komunikácia má dĺžku 723 m a je riešená ako dopravný okruh, vyúsťujúci v dvoch bodoch na cestu III. triedy. Vnútornú dopravnú obsluhu rozvojovej plochy č. 5 bude zabezpečovať upokojená komunikácia funkčnej triedy D1. Ostatné rozvojové plochy je možné dopravne obslúžiť z existujúcich miestnych komunikácií, resp. priamo z cesty III. triedy. Na ukončení slepých komunikácií s dĺžkou nad 100 m, ktoré nie je možné zokruhovať, je potrebné vybudovať obrátiská.

Poľnohospodárske a lesné pozemky v katastrálnom území sú sprístupnené poľnými cestami. Hlavné poľné cesty by sa mali rekonštruovať v parametroch P(6)4,5/30 (podľa ON 736118) s výhybňami, ostatné v parametroch P3,5(3,0)/30.

Nároky na výstavbu a rekonštrukciu nemotoristických komunikácií

Chodníky sú vybudované pozdĺž cesty III. triedy len v úseku po kaštieli. Chodníky sú aj pozdĺž niektorých miestnych komunikácií. Stav chodníkov je prevažne nevyhovujúci, odporúča sa preto ich rekonštrukcia. Nevyhnutné je dobudovanie chodníkov na celom prieťahu zastavaným územím obce.

V novej rozvojovej ploche č. 6, pozdĺž navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3, sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m. V súvislosti s návrhom rozvojových plôch č. 4, 5, 6, 8, 9 je potrebné predĺžiť chodníky pozdĺž cesty III. triedy, v rámci uvedených rozvojových plôch. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110. V uliciach s upokojenými komunikáciami (zjazdovými chodníkmi) nie je segregácia dopravy nevyhnutná.

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Cyklistická trasa Dolné Srnie – Bošáca – hranica s ČR je vyznačená po ceste III. triedy. Výhľadovo je vhodné cyklotrasu vybudovať ako samostatný dopravne segregovaný cyklistický chodník.

Nároky na zariadenia cestnej dopravy

Parkoviská, resp. odstavné plochy sa nachádzajú pri obecnom úrade a kultúrnom dome. Odporúča sa vybudovať parkoviská pri futbalovom štadióne a pri cintoríne. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice.

Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Na pozemku každého rodinného domu musí byť zabezpečená možnosť odstavenia minimálne dvoch osobných vozidiel v zmysle ustanovení STN 73 6110/Z2.

Parkoviská bude ďalej potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a bytových domov.

V katastrálnom území obce Zemianske Podhradie sú spolu 4 autobusové zastávky, ďalšia je pri ZŠ Bošáca. Zastávky sú priamo na komunikácií. Podľa priestorových možností odporúčame dobudovanie zastávkových pruhov. Vzhľadom na rozsah zastavaného územia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m splnená. Pre zlepšenie dostupnosti zastávky z rozvojovej plochy č. 6 odporúčame po jej dobudovaní zvážiť presunutie zastávky Lovichovec k vyústeniu navrhovanej komunikácie funkčnej triedy C3.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

Nepredpokladá sa vznik žiadnych veľkých ani stredných zdrojov znečistenia ovzdušia. Nenavrhujú sa žiadne nové plochy pre výrobné prevádzky. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení je podľa záväzných regulatívov povolená len výroba bez negatívnych a rušivých vplyvov (aj to len mimo centrálnej zóny obce). Uvedené opatrenia predstavujú účinnú prevenciu znečisťovania ovzdušia zápachom a škodlivými látkami.

2. Voda

Odkanalizovanie a čistenie splaškových vôd

V obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby a sú likvidované individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťami.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami.

Výstavba celoobecnej splaškovej kanalizácie je značne komplikovaná pre rozptýlený charakter osídlenia.

Splašková kanalizácia sa navrhuje len v sústredenom osídlení obce, kde je jej výstavba uskutočniteľná. Kanalizačný systém sa navrhuje ako gravitačná kanalizácia. Gravitačné stoky z rúr o svetlosti DN 300 sú navrhnuté ako vetvový systém. Splaškovú kanalizáciu je potrebné riešiť spoločne s obcou Bošáca, s ktorou vytvára zástavba obce Zemianske Podhradie kontinuálny celok. Splaškové vody budú čistené v plánovanej čistiarni odpadových vôd poniže obce Bošáca. Potrebná kapacita čistiarne pre napojenie oboch obcí predstavuje do 3000 EO. Štúdia odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v Bošáckej doline je spracovaná vo variantoch, z ktorých variant „2“ počíta s čistením odpadových vôd v ČOV Trenčianske Bohuslavice s kapacitou 5060 EO a s prepojením kanalizačného zberača až do obce Nová Bošáca.

Rozvojové plochy č. 8, 9, nadväzujúce na zástavbu obce Nová Bošáca, budú napojené na jej kanalizačný systém. Do vyššie položenej stoky budú splaškové vody dopravované výtlačným potrubím. V prípade výstavby kanalizačného zberača až do obce Nová Bošáca, bude možné napojiť uvedené rozvojové plochy priamo na tento zberač.

Potrubie splaškovej kanalizácie bude v existujúcich a navrhovaných uliciach umiestnené pod vozovkou; na uliciach s väčšou šírkou je možné umiestnenie do zeleného pásu.

Návrhové množstvo splaškových odpadových vôd bolo vypočítané odvodením z výpočtu potreby pitnej vody. Za predpokladu úplného obsadenia všetkých nových rozvojových plôch novou výstavbou, navrhovaných v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii,

bude ku koncu návrhového obdobia územnoplánovacej dokumentácie (r. 2035) ročné množstvo splaškových vôd predstavovať 54 750 m³.

Rekapitulácia odtokového množstva splaškových odpadových vôd

Návrh. množstvo splaškových vôd	
Ročné množstvo splaškových vôd Q_r (m ³ /r)	54 750
Priemerné denné množstvo splašk. vôd Q_p (l/s)	1,736
Max. denné množstvo splaškových vôd Q_m (l/s)	3,472
Max. hodinové množstvo splaškových vôd Q_h (l/s)	6,25

3. Odpady

Zber a likvidácia netriedeného komunálneho odpadu sa zabezpečuje na regionálnu skládku odpadu. Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva a schválené VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi v obci. Zavedený je separovaný zber druhotných surovín - zbiera sa papier, sklo, plasty, kovy, VKM-obaly, elektroopad, použitý potravinársky olej, DSO, použitý textil, je vytvorené miesto spätného zberu pneumatík, obecné kompostovisko, skládka haluzoviny. Zberný dvor je vybudovaný v obci Bošáca.

V návrhu územného plánu obce sú zahrnuté odporúčania rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment separovaných komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce, okresu a kraja. Odporúča aj v navrhovaných uliciach rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu.

Rastom počtu obyvateľov v území v zmysle riešenia navrhovaného v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii do konca návrhového obdobia (t.j. do roku 2035) dôjde aj k nárastu potenciálnej produkcie komunálneho odpadu. V prípade súčasne navrhovaného opatrenia zvýšenia podielu zhodnocovaného odpadu by sa množstvo ďalej nezhodnocovaného (skládkovaného) odpadu nezvýšilo.

ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území jednu upravenú skládku odpadu (pri Bošáčke, nad obcou). Environmentálne záťaž ne sú evidované. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia medzi opatreniami na zlepšenie kvality životného prostredia navrhuje okrem iného „uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstránenie divokých skládok“.

4. Hluk a vibrácie

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku určuje vyhláška č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom k minimálnym intenzitám dopravy na ceste III. triedy nie je zastavané územie obce ani jeho navrhované rozšírenie nadmerne zaťažované negatívnymi vplyvmi dopravy.

V prípade výstavby budov pre bývanie a občiansku vybavenosť v blízkosti ciest je však pred začatím výstavby vhodné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle uvedenej vyhlášky. Pre elimináciu negatívnych dopadov dopravy na existujúcu zástavbu je žiaduca výsadba, resp. posilnenie izolačnej zelene pozdĺž cesty III. triedy, najmä v rámci rozvojovej plochy č. 6.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia

Miera prirodzenej rádioaktivity nie je nadmerná – riešené územie spadá do oblasti so stredným a nízkym radónovým rizikom, len pri hranici s k.ú. Nová Bošáca je prognózované zvýšené radónové riziko nad 4 ppm. V územnoplánovacej dokumentácii je preto stanovená ako podmienka „pred výstavbou obytných budov v území so stredným a zvýšeným radónovým rizikom realizovať stavebné opatrenia na jeho elimináciu na prípustnú hodnotu podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z.“

Podľa prílohy A.2 STN 73 0036 Seizmické zaťaženia stavebných konštrukcií je riešené územie zaradené do 6-7° MSK-64. V blízkom okolí neboli doteraz zistené žiadne znaky nestability územia v prirodzenom stave, preto je územie možno hodnotiť ako stabilné s pomerne nízkym rizikom seizmickej aktivity.

Navrhované riešenie hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nepredpokladá vznik nových zdrojov žiarenia.

6. Doplnujúce údaje

Údaje o iných výstupoch v podobe zásahov do prostredia nie sú v rozsahu územia riešeného územného plánu obce Zemianske Podhradie relevantné.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Obec Zemianske Podhradie (okres Nové Mesto nad Váhom, Trenčiansky kraj) leží v Bielych Karpatoch uprostred doliny Bošáčky. Pahorkatinný povrch v doline prechádza na obvode do vrchoviny s výraznými bradlovými tvrdošmi z druhohorných hornín. Nadmorská výška riešeného územia je od 238 do 546 m n.m., stred obce je vo výške 245 m n.m. Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má kompaktný tvar a výmeru 823,08 ha. Hustota osídlenia dosahuje 94 obyvateľov na km², čo je mierne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²).

Riešené územie hraničí s katastrálnymi územiami Bošáca (na juhu a východe) a Nová Bošáca (na severe a západe). Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov lesnými porastmi a trvalými trávnymi porastmi. Len na juhu vedie hranica cez areál školy a v línii obytnej ulice, kde je obec urbanisticky zrastená so zastavaným územím obce Bošáca.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Je celistvé a je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Zahŕňa zastavané pozemky jadrovej časti obce s príslušnými záhradami. Samostatnú sídelnú jednotku predstavuje osada Zbehová, ktorá nemá vlastné zastavané územie.

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Reliéf a horninové prostredie

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí riešené územie do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Slovensko-moravské Karpaty, celku Biele Karpaty a dvoch podcelkov – Bošácke bradlá (prevažná časť k.ú.), Beštiny (severná časť k.ú.).

Reliéf je pomerne členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 238 do 546 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje pri toku Bošáčka na hranici s k.ú. Bošáca, najvyššiu na juhozápadnom okraji na vrchu Hlohová. Stred obce je vo výške 245 m.n.m. Vo vrchovine je sklonitosť svahov 6° – 14°. Rovina je len na úzkom páse nivy toku Bošáčka.

Slovenská strana Bielych Karpát je súčasťou vonkajších Západných Karpát. Rozoznávame tu dve základné tektonické pásma – na juhovýchodnom obvode úzky pruh bradlového pásma a na severozápadnom obvode pruh vonkajšieho flyšového pásma.

Bradlové pásmo je z geologického hľadiska charakteristickým prvkom Západných Karpát. Tvorí ho úzky dlhý pruh tiahnuci sa od Podbranča na Myjave cez údolie Váhu k Žiline, odtiaľ pokračuje ďalej východným smerom až na Zakarpatskú Ukrajinu. Rozdeľuje Západné Karpaty na dve časti, na pásma vonkajších a vnútorných Karpát. Šírka bradlového pásma je veľmi malá, obyčajne len niekoľko kilometrov. Maximálnu šírku (cca 15 km) dosahuje na Považí medzi Púchovom a Považskou Bystricou. V riešenom území vychádza na povrch v podobe bradiel a predstavujú ho rôzne druhy vápencov, zlepcov, slieňov a slieňovcov.

Vznik Západných vonkajších Karpát, a teda i Bielych Karpát sa datuje do obdobia kriedy. Proces sedimentácie sa však rozvinul až v paleogéne. V tomto období vznikli hrubé a monotónne série striedajúcich sa bridlíc a pieskovcov – flyš. Horotvorné pohyby, pri ktorých vznikli aj Karpaty, spôsobili podsúvanie jednej kryhy zemského povrchu (zemskej kôry) pod vedľajšiu. Pri tomto procese došlo k odtrhnutiu najvrchnejších vrstiev podsúvanej kryhy (vrstvy druhohorných vápencov) a k ich vytlačeniu na povrch. Tieto „odrezky“ zemskej kôry boli neskôr ešte prekryté flyšovými vrstvami (striedanie pieskovcov a ílovcov) usadenými na dne mora v starších treťohorách (paleogén). Po ústupe mora a oderodovaní týchto paleogénnych sedimentov sa vytvorila morfológia povrchu typická pre bradlové pásmo.

2. Klimatické pomery

Miestne klimatické pomery sú v riešenom území ovplyvnené nadmorskou výškou a tvarom reliéfu. Podľa klimaticko-geografického členenia sa katastrálne územie obce Zemianske Podhradie nachádza na rozhraní teplej oblasti a mierne teplej oblasti. Severozápadná časť patrí do mierne teplej oblasti (M), okrsku M1 – mierne teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou, pahorkatinového. Juhovýchodná časť patrí do teplej oblasti (T), okrsku T6 – teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou.

Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 50. Júlový priemer teploty je vyšší ako 16 °C. Okrsok M1 má priemernú januárovú teplotu vyššiu ako –3 °C. Teplá oblasť je charakteristická počtom letných dní 50 a viac s teplotou vzduchu nad 25 °C a viac. V okrsku T6 sú priemerné januárové teploty vyššie ako – 3 °C.

Na stanici Nové Mesto nad Váhom je podľa dlhodobých meraní z rokov 1991 – 2006 priemerná ročná teplota 9,5 °C. Najchladnejším mesiacom je január s priemernou teplotou –2,0 °C, najteplejším august s priemernou teplotou 19,0 °C. Priemerný počet letných dní v roku je 55, priemerný počet mrazových dní je 105, priemerný počet vykurovacích dní je 220-240.

Územie je v zóne priemerného relatívneho slnečného svitu 46 %. Oblačnosť je v rozmedzí 50 – 60 %. Najmenšia je v auguste, júli a septembri a najväčšia v decembri, januári a novembri. Priemerné ročné sumy globálneho žiarenia dosahujú približne 1200 kWh.m².

Územie je v zóne priemerne až mierne inverzných polôh. Priemerný ročný počet dní s výskytom hmly býva cca 20, t.j. ide o oblasť zníženého výskytu hmiel.

Podľa úhrnu zrážok má riešené územie mierne vlhkú klímu. Na zrážkomernej stanici Nové Mesto nad Váhom je priemerný ročný úhrn 613 mm (priemer za roky 1991 – 2006). Prevládajúce množstvo zrážok spadne v teplom polroku (IV-IX) 344 mm, v zimnom polroku (X-III) 269 mm. So zvyšujúcou sa nadmorskou výškou výrazne pribúdajú zrážkové úhrny.

Územie je v zóne s priemerným počtom do 50 dní so snehovou pokrývkou, s priemernou výškou snehovej pokrývky 8-9 cm, s jej maximálnou hrúbkou 90 cm. Intenzita 15-minútového dažďa je 120 – 130 l.s⁻¹.ha⁻¹. Územie je v zóne s absolútnym mesačným maximom zrážok až 300 mm a s denným maximom do 80 mm. Priemerný ročný úhrn potenciálnej evapotranspirácie je 600 – 650 mm. Priemerná hodnota klimatického ukazovateľa zavlaženia ukazuje mierny nadbytok zrážok v hodnotách 100 – 200 mm ročne.

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. V jarnom období je v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry najmenšia početnosť výskytu bezvetria. Početnosť výskytu vetrov zo všetkých sledovaných sektorov je pomerne vyrovnaná s miernou prevahou vetrov zo SZ, Z, JV a S. Pri povrchu je vietor výrazne ovplyvnený severozápadno-juhovýchodnou orientáciou údolia.

Tab.: Priemerné mesačné teploty v rokoch 1991–2006 v °C – stanica Nové Mesto nad Váhom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
9,5	-2,0	-0,2	4,2	9,0	14,9	18,0	18,8	19,0	15,2	9,8	4,9	0,9

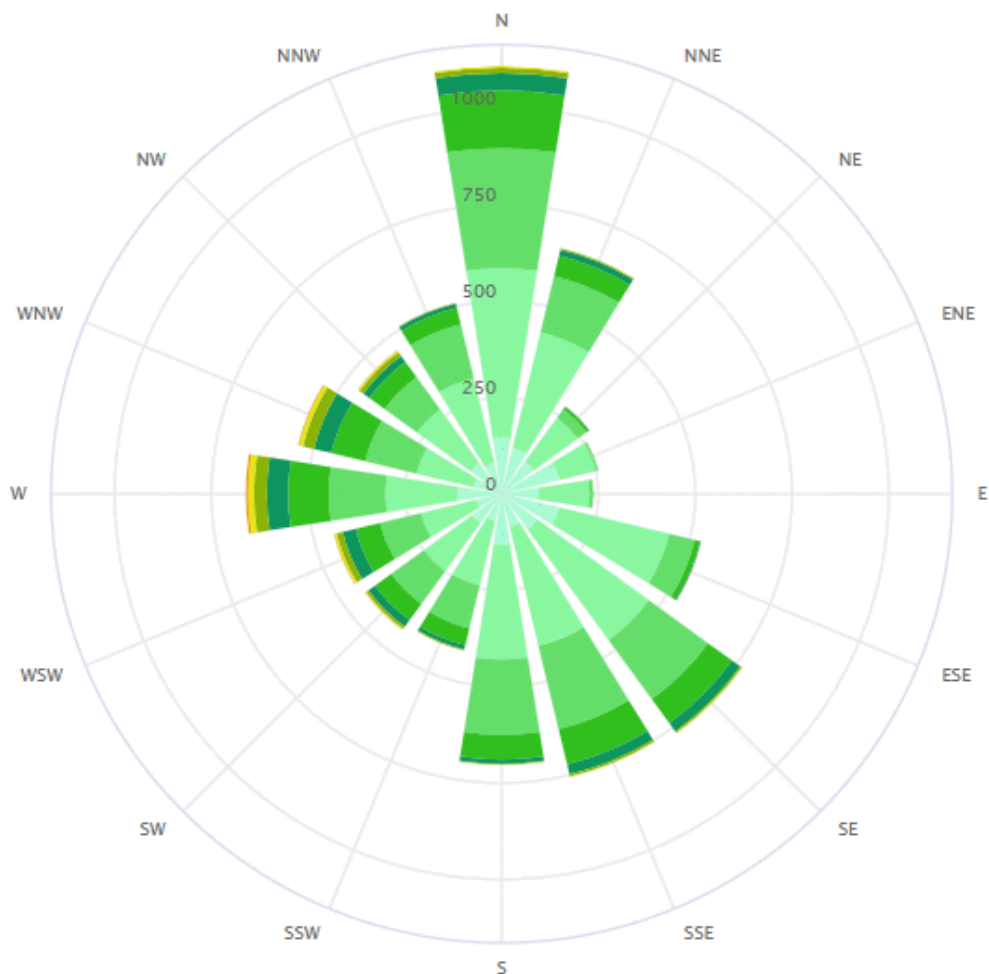
Zdroj: SHMÚ

Tab.: Priemerné mesačné zrážky v rokoch 1991–2006 v mm – stanica Nové Mesto nad Váhom

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
613	39	39	38	37	57	67	78	67	38	52	54	47

Zdroj: SHMÚ

Obr.: Veterná ružica

Zdroj: www.meteoblue.com

3. Ovzdušie – stav znečistenia ovzdušia

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Nové Mesto nad Váhom ani riešené územie medzi zaťažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok v posledných 30 rokoch k výraznému poklesu. Dôvodom tohto vývoja je ekologizácia výroby, ale aj celkový útlm priemyselnej produkcie a plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. V obci ani v jej blízkosti sa nenachádzajú zdroje znečisťovania ovzdušia.

V súvislosti s navrhovaným riešením sa vznik nových zdrojov znečisťovania ovzdušia nepredpokladá.

Tab. Množstvo vyprodukovaných emisií v okrese Nové Mesto nad Váhom podľa znečisťujúcich látok v t/rok

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2014	6,046	0,212	29,910	19,149	53,814
2015	6,301	0,179	32,345	20,489	53,709
2016	6,731	0,299	34,844	21,436	50,562

2017	6,600	0,329	33,607	21,538	47,546
2018	8,203	1,739	32,154	21,821	53,345

Zdroj: NEIS

4. Vodné pomery

Hydrologické pomery

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinovej oblasti. Geomorfologické podmienky vytvorili strechovitý reliéf, čo spôsobuje, že vodné toky prameniace v riešenom území sú krátke, málo vodnaté, rýchlo odvádzajú vodu a neumožňujú jej bezprostredné hospodárske využitie. Režim odtoku zodpovedá dažďovo-snehovému typu, s vysokou vodnosťou v jarnom období (február – apríl). Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci. Najnižšie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je začiatkom zimy. V lete, až na výnimočné prívaly, je napriek bohatým zrážkam hladina vodných tokov nízka v dôsledku vysokého výparu a drobné prítoky v tomto období vysychajú.

Riešené územie spadá do povodia rieky Váh (4-21-10). Os riečnej siete tvorí potok Bošáčka. Je to pravostranný prítok Váhu s dĺžkou 21,5 km, z toho 17 km na území Slovenska. Pramení v ČR, pod hlavným hrebeňom Lopeníckej vrchoviny (v podcelku Bielych Karpát), v nadmorskej výške 510 m n. m. V riešenom území pramenia drobné vodné toky, ktoré sú prítokmi Bošáčky.

Podľa prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, je Bošáčka zaradená do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov.

Hydrogeologické pomery

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi. Podľa Hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (SHMÚ 1984) patrí širšie okolie do hydrogeologického rajóna PM 042 Paleogén a mezozoikum bradlového pásma východnej časti Bielych Karpát a severnej časti Myjavskej pahorkatiny.

Z hydrogeologického hľadiska je riešené územie málo významné. Horninové prostredie nevytvára podmienky pre vznik vodohospodársky významných zásob podzemných vôd využiteľných pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Využiteľné zásoby podzemných vôd sú na väčšine územia nízke a pohybujú sa na úrovni pod $0,2 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

Ako produkt zvetrávania flyša a rozrušením bridlíc, ílovcov, slieňovcov vznikla veľmi jemnozrnná zemina, ktorá je pre vodu prakticky nepriepustná. V dôsledku toho voda steká len po povrchu a iba v sutinách sa hromadia veľmi chudobné zásoby spodných vôd. Striedanie sa polôh pieskovcov a bridlíc, ílovcov, slieňovcov, ktoré znemožňujú intenzívne vsakovanie zrážkových vôd do väčších výverov, zamedzuje akumuláciu povrchovej vody do kolektorských hornín k vytvoreniu rezervoára podzemnej vody.

Kvalita povrchových a podzemných vôd

Kvalita vody v toku Bošáčka nebola zisťovaná – v riešenom území sa nenachádza monitorovaný vodný tok. Predpokladá sa stredná miera znečistenia. Zdrojom znečistenia sú najmä odpadové splaškové vody z domácností, nakoľko v obciach Bošáckej doliny nie je vybudovaná kanalizácia. Tieto faktory sa podieľajú aj na potenciálnom znečistení podzemných vôd. Podzemné vody sa podľa údajov na www.beiss.sk zaraďujú do 1. triedy kvality (66%) a 2. triedy kvality (34%).

V znečistení podzemných vôd sa odráža znečistenie povrchových vôd a pôdy predovšetkým v dôsledku intenzívnej poľnohospodárskej výroby.

5. Pôdne pomery

Charakteristika pôdných pomerov

Z hľadiska pôdných typov sa v riešenom území vyvinuli prevažne kambizeme (hnedé lesné pôdy) na flyšovom podklade. Ich vznik bol podmienený permacídnym vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Kambizeme pseudoglejové je možné nájsť na ťažších zvetralinách flyša v ílovcovom vývoji. Pieskovce a ílovce ako materské horniny, sú pomerne chudobné na živiny, pôdy na nich sú preto menej úrodné. Na nive Bošáčky vznikli fluvizeme. Rendziny sú pôdy viazané na karbonátové substráty, textúrne prevažne stredne ťažké hlinité, až menej ťažké ílovitohlinité. Úrodnosť rendzín je podmienená hĺbkou pôdneho profilu a obsahom skeletu. Nachádzajú sa na strmých svahoch, kde sa striedajú s kambizemami. Sú často výrazne kamenité a plytké.

Komplexnú informáciu o pôdných typoch, pôdných druhoch, pôdotvornom substráte a sklonitosti reliéfu na poľnohospodárskej pôde poskytujú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ). V riešenom území sa podľa hlavných pôdných jednotiek vyskytujú (s uvedením kódu hlavnej pôdnej jednotky v rámci BPEJ):

- 02 – fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké
- 57 – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 63 – kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké
- 65 – kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké
- 66 – kambizeme typické kyslé na flyši, stredne ťažké až ľahké
- 71 – kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 78 – kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 79 – kambizeme (typ) plytké na ostatných substrátoch, stredne ťažké až ľahké

- 82 – kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch, 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 88 – regozeme typické až regozeme pelické, ojedinele hnedomozeme erodované alebo kambizeme erodované na slieňoch alebo íloch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- 90 – rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké
- 92 – rendziny typické na výrazných svahoch: 12 - 25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)

Kvalita pôdy a ohrozujúce faktory

Kvalita poľnohospodárskej pôdy v riešenom území nie je vysoká. Najkvalitnejšiu pôdu v k.ú. Zemianske Podhradie podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. predstavuje pôda s kódom BPEJ: 0702042, 0763212, 0763432, 0765202, 0765232, 0765402, 0771002, 0771232. Táto poľnohospodárska pôda je zaradená podľa BPEJ do 5. a 6. skupiny kvality z celkovo 9 skupín kvality podľa zákona č. 220/2004 Z.z.

Hydromelioračné opatrenia na poľnohospodárskej pôde sú v južnej časti katastrálneho územia vybudované vo forme odvodnení drenážnym systémom. V správe Hydromeliorácie, š.p. je kanál Gralinská (evid. č. 5210 159 002), ktorý bol vybudovaný v r. 1978 o celkovej dĺžke 0,500 km v rámci stavby "OP JRD Zemianske Podhradie".

Vodná erózia lokálne postihuje strmšie svahy so sklonom nad 10°, ktoré sú využívané ako poľnohospodárska pôda a preto sú nedostatočne chránené vegetáciou. Vodná erózia postihuje aj strmé zalesnené svahy so sklonom nad 20°, najmä lesné monokultúry bez vyvinutého podrastu. K veternej erózii pôd dochádza len výnimočne na ornej pôde. Keďže v území prevládajú stredne ťažké a ťažké pôdy, je vo všeobecnosti pôsobenie veternej erózie minimálne.

Kontaminácia pôdy v dotknutom území nebola zisťovaná. Potenciálnym zdrojom znečistenia je poľnohospodárska výroba.

6. Fauna, flóra

Vegetácia

Z hľadiska fytogeografického členenia (Atlas krajiny 2002) sa riešené územie nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*), obvode predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*).

Lesná vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je taká vegetácia, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. V riešenom území sú podľa Atlasu krajiny (2002) nasledovné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie s drevinovou skladbou:

- karpatské dubovo-hrabové lesy (*C – Carici pilosae-Carpinetum*) – nachádzali sa v nižších polohách. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer*

campestre) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).

- jelšové lesy na nivách podhorských a horských vodných tokov (*Al – Alnetum glutinosae*, *Aegopodio-Alnetum glutinosae*, *Salicion triadrae p.p.*) – pás pozdĺž toku Bošáčky. Patria sem spoločenstvá listnatých drevín jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), jelša sivá (*Alnus incana*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), vrba krehká (*Salix fragilis*), čremcha obyčajná (*Prunus padus*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), perovník pštosí (*Matteucia struthiopteris*)
- dubové a cerovo-dubové lesy (*Qc – Quercetum petraeae cerris*) – v riešenom území táto jednotka vytvára izolované ostrovčeky na svahoch. Patria sem spoločenstvá listnatých lesov, ktoré vytvára najmä dub cerový (*Quercus cerris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), smrek obyčajný (*Picea abies*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*).
- podhorské bukové lesy (*Fs – Fagenion p.p.*, *Dentario bulbiferae-Fagetum*) – nachádza sa len v podobe jedného ostrovčeka na svahu v severovýchodnej časti katastrálneho územia. Reprezentovaný je lesnými spoločenstvami druhov buk lesný (*Fagus sylvatica*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), javor horský (*Acer platanoides*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*), kostrava horská (*Festuca drymeja*), lipkavec marinkový (*Gallium odoratum*)

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy sa zachovali vo vyššie položených častiach katastrálneho územia, inde boli nahradené poľnohospodárskou pôdou, prevažne lúkami a pasienkami. Druhové zloženie lesa je v súčasnosti charakteristické monokultúrami buka. Buk netvorí hlavnú prirodzenú zložku lesných spoločenstiev daného územia, napriek tomu sa tu vyskytuje najhojnejšie.

Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (53,89%) a dub (28,50%). Viac ako 2%-ný podiel majú ďalej hrab (10,75%), borovica (2,52%), javor (2,44%). Lesné plochy majú výmeru 259,3 ha, t.j. 31,5% z výmery katastrálneho územia. Z celkovej výmery lesa predstavujú hospodárske lesy 73%, zvyšok výmery pripadá na ochranné lesy.

Nelesná drevinová vegetácia

Nelesná drevinová vegetácia líniového charakteru je rozptýlená na poľnohospodárskej pôde, kde sú jej funkcie nenahraditeľné – krajinotvorná, refugiálna (migrácia rastlín a živočíchov), pôdoochranná, mikroklimatická, pufračná, hydrická, atď. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Krovinné formácie sú tiež situované na nevyužívaných miestach, pozdĺž poľných ciest, na svahoch, v terénnych stržiach alebo rastie ako líniová zeleň aj pri menších prítokoch. Na zložení krovinnej vegetácie sa uplatňujú druhy ako ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), javor poľný (*Acer campestre*), ostružina černicová (*Rubus fruticosus*), baza čierna (*Sambucus nigra*). Vyskytujú sa aj úzke pásy mezofilných krovín, v ktorých dominuje trnka (*Prunus spinosa*), častými bývajú ruža šíповá (*Rosa canina*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), ostružiny (*Rubus*

sp.), baza čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*). V blízkosti vodných tokov sa nachádza brehová vegetácia, tvorená najmä jelšou sivou (*Alnus incana*). Nelesná drevinová vegetácia nie je vyčlenená ako osobitný druh pozemku a je zahrnutá zväčša v rámci poľnohospodárskej pôdy, ostatných plôch alebo zastavaných plôch.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty predstavujú spoločenstvá stepného charakteru – lúky a pasienky. V riešenom území predstavujú dominantné využitie poľnohospodárskej pôdy. Vytvárajú rozsiahle plochy, členené nelesnou drevinovou vegetáciou a v údolí ornou pôdou. Lúčny biotop bol vytvorený prevažne hospodárením človeka. Nad trávami tu prevažujú širokolisté byliny (jagavka, betonika, červenohlávk, krkavec, ľan žltý, lipkavec, túžobník a zvonček). Z lesných druhov sú tu: jarmaka, ľalia zlatohlavá, klinček, kokorík, prasatnica, kozinec, konvalinka, vratič, pavstavač, devätočník, marinka a kosatec. Terajšia rozloha poľnohospodárskej pôdy je v porovnaní s 18. stor. (obdobie valašskej kolonizácie) menšia o značné plochy pasienkov, z ktorých boli mnohé spätne zalesnené. V súčasnosti sú nevypásané pasienky postihnuté sukcesiou a zarastajú krovínami. Zmena lúčnych biotopov sa prejavuje ochudobnením biodiverzity, hlavne o druhy viazané na pôvodné spoločenstvá. Trvalé trávne porasty majú výmeru 309,28 ha, t.j. 37,6 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Orná pôda

Najnižšiu ekologickú hodnotu vykazujú agrocenózy na ornej pôde. Priaznivejšie sú z tohto hľadiska menšie celky ornej pôdy v jemnejšej mozaike s trvalými trávnymi porastmi. Orná pôda má výmeru 146,7 ha, t.j. 17,8 % z celkovej výmery katastrálneho územia.

Trvalé kultúry

V riešenom území sa nachádzajú len plochy sadov na zanedbateľnej výmere 0,4 ha.

Sídlná vegetácia

Vegetácia v zastavanom území má kultúrny charakter, väčšinou ide o synantropnú vegetáciu. Tvorí ju predovšetkým vegetácia úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch. Záhrady majú celkovú výmeru 22,6 ha. Väčšie plochy verejnej zelene sa v obci nenachádzajú. Kostrou sídelnej zelene je sprievodná vegetácia toku Bošáčky. Najvýznamnejšou a z krajinárskeho hľadiska najhodnotnejšou plochou sídelnej zelene je vyhradená zeleň parku pri kaštieli. Inde v zastavanom území sa okrem sprievodnej vegetácie toku vyskytujú najmä ovocné dreviny.

Tab. Prehľad úhrnných hodnôt druhov pozemkov v m² za katastrálne územie Zemianske Podhradie

Druh pozemku	výmera v m ²
orná pôda	1467107
chmeľnice	0
vinice	0
záhrady	225508
ovocné sady	21061
trvalé trávne porasty	3092774
lesné pozemky	2593160
vodné plochy	91966
zastavané plochy a nádvorja	443618
ostatné plochy	295629
spolu – k.ú.	8230823

Zdroj: GKÚ Bratislava www.katasterportal.sk (2020)

Živočíšstvo

V zmysle zoogeografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) leží riešené územie podľa terestrického biocyklu v provincii stepí, v panónskom úseku. Podľa limnického biocyklu patrí územie do Pontokaspickej provincie, podunajského okresu, západoslovenskej časti.

V riešenom území sa nachádzajú tieto základné typy biotopov a na ne viazané zoocenózy:

- polia – charakteristickým druhom cicavcov lúk a pasienkov je zajac poľný (*Lepus europeus*), rôzne hlodavce - syseľ obyčajný (*Citellus citellus*), chrček poľný (*Microtus arvalis*)
- biotopy ľudských sídel – predstavujú synantropné druhy a druhy so širokou ekologickou valenciou. Z vtákov je to drozd čierny (*Turdus merula*), vrabec domový (*Passer domesticus*), sýkorka obyčajná (*Parus major*) a ďalšie. Z cicavcov je to krt obyčajný (*Talpa europaea*), myš domová (*Mus musculus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), jež bledý (*Erinaceus romanicus*)
- zalesnené územie Bielych Karpát – je domovom poľovnej zveri: jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), sviňa divá (*Sus scrofa*); drobných cicavcov: líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), kuna lesná (*Martes martes*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*), piskor lesný (*Sorex araneus*), chránenej avifauny: sokol rároh, sokol sťahovavý, včelár lesný, ďateľ prostredný a i.

7. Krajina

Štruktúra krajinného obrazu, scenéria

Za najvýznamnejšie faktory, ktoré podmieňujú estetický ráz kultúrnej krajiny, sa považuje druh a hustota osídlenia, spôsob poľnohospodárskeho či lesohospodárskeho využitia, trasovanie nadradenej cestnej siete, nadzemných energetických vedení a hlavne priemysel

a ťažba surovín. Ide o antropomorfné zásahy a štruktúry, ktoré so zvyšujúcou sa intenzitou ich výskytu v krajine znižujú estetické pôsobenie krajiny na človeka.

V scenérii krajiny a v jej vizuálnom vnímaní je limitom reliéf, ktorý určuje mieru výhľadových a videných priestorov. Reliéf je značne členitý a celkovo pestrosť reliéfu vytvára zaujímavý krajinný obraz územia. Je zdrojom atraktívnych scenérií a výhľadov. Z vyššie položených svahov, keďže tieto polohy sú nezalesnené, sú atraktívne pohľady na obec, ako aj celú Bošácku dolinu. Krajinnou dominantou je silueta pohoria Bielych Karpát.

Strmšie svahy sú pokryté lesnými porastmi s rôznorodou drevinovou skladbou a sú preto atraktívnejšie ako lesné monokultúry. Vizuálne vnemy odlišného rázu poskytujú pasienky s rozptýleným osídlením. Krajinársky atraktívne sú najmä drobné mozaiky, v ktorých sa striedajú trvalé trávne porasty, drevinová vegetácia, sady a osady (kopanice). Atraktívnym krajinným prvkom v zastavanom území je historický prírodnokrajinársky park pri kaštieli. Možnosť jeho vnímania obmedzuje bariérové betónové oplatenie.

Možno konštatovať, že v krajinnom obraze prevládajú harmonicky pôsobiace prvky prírodného charakteru. K takýmto prvkom môžeme priradiť aj antropogénny prvok rozptýleného osídlenia. Kategóriu neutrálne pôsobiacich prvkov reprezentuje orná pôda a väčší hospodársky dvor. Zastúpenie rušivo pôsobiacich prvkov je minimálne – ide len o vedenia VN 22 kV. Ani vo vzdialenejšom horizonte nevystupujú ako dominantné prvky siluety výškových objektov a technických zariadení.

Ekologická stabilita a ekologická významnosť

Katastrálne územie obce Zemianske Podhradie sa v rámci okresu Nové Mesto nad Váhom vyznačuje nadpriemernou ekologickou stabilitou. Priestor ekologicky stabilný podľa údajov na www.beiss.sk tvorí 32,6% územia, ekologicky stredne stabilný tvorí 44,2% územia a zvyšok pripadá na priestor ekologicky nestabilný.

Ako ekologicky významné segmenty definujeme prírodné i poloprírodné prvky, na ktoré sa viažu ekostabilizačné funkcie:

- lesné porasty – najmä lesy, ktoré nemajú charakter monokultúr
- vodné toky mimo kompaktnej zástavby, vrátane brehových porastov a sprievodnej nelesnej vegetácie
- trvalé trávne porasty – lúky a pasienky s biotopmi národného a európskeho významu
- genofondové plochy Zbehová a Lovichovec
- extenzívne tradičné ovocné sady
- mozaikové štruktúry – trvalé trávne porasty s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou

8. Chránené územia, ich ochranné pásma a územný systém ekologickej stability

Chránené územia

V riešenom území sa koncentrujú záujmy ochrany prírody a krajiny, ktoré reprezentujú viaceré chránené územia a biotopy:

- **chránená krajinná oblasť (CHKO) Biele Karpaty** sa rozprestiera na slovensko-moravskom pomedzí. Na moravskej strane nadväzuje na CHKO Bílé Karpaty. CHKO Biele Karpaty bola vyhlásená v roku 1979 a po úpravách hraníc sa jej rozloha ustanovila na 43 519 ha. V krajinskej scenérii sa mozaikovite striedajú rozsiahle lesné komplexy s poľnohospodárskou krajinou, lúkami, pasienkami a ornou pôdou. Z hľadiska ochrany sú dôležité i rôzne cenné geologické a geomorfologické fenomény. V území sa zachovala pestrá mozaika lesných spoločenstiev, druhovo bohatých lúk, pasienkov, políčok a remízok, čo zvyšuje jeho druhovú diverzitu. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Pokrýva väčšinu katastrálneho územia obce Zemianske Podhradie.
- **chránené územie európskeho významu SKUEV0367 Holubyho kopanice** – s výmerou 3933,05 ha, zasahuje do k.ú. Bošáca, Dolné Bzince, Horné Bzince, Hrubá Strana, Lubina, Moravské Lieskové, Nová Bošáca, Zemianske Podhradie. Ako typické územie Bielych Karpát, sa do súčasnej podoby sformovalo počas stáročí rozumného obhospodarovania človekom. ÚEV bolo schválené Výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. V roku 2020 sa uskutočňuje aktualizácia území sústavy Natura 2000, v rámci ktorej sa pripravuje zvyšovanie stupňa ochrany na 4. stupeň pri lokalite Lojková z dôvodu výskytu chránených biotopov a kriticky ohrozeného druhu hmyzovník Holubyho (*Ophrys holubyana*).
- Predmetom ochrany sú nasledovné biotopy a živočíšne druhy: 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae), 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 7220* Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9110 Kyslomilné bukové lesy, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9140 Javorovo-bukové horské lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 40A0* Xerothermné kroviny, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy
- pimprlík bruškátý (*Vertigo moulinsiana*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), spriadač kostihojový (*Callimorpha quadripunctaria*), priadkovec trnkový (*Eriogaster catax*), hnedáček osikový (*Hypodryas maturna*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*), modráčik bahniskový (*Maculinea nausithous*), ohniváček veľký (*Lycaena dispar*), žltáček (*Colias myrmidone*),

pimprlík mokradný (*Vertigo angustior*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*)

- **Gaštanica - chránené stromy S 259** – predmetom ochrany je 30 stromov gašтана jedlého (*Castanea sativa* Mill.) vo veku 160 - 170 rokov. Význam ochrany je ekologický, krajinársky a estetický. V súčasnosti platný právny predpis je Všeobecne záväzná vyhláška Krajského úradu v Trenčíne č. 2/1996 zo 6. 11. 1996. Na základe revízie bol vypracovaný aktualizovaný projekt ochrany (s predpokladom schválenia v r. 2020), kde sa navrhuje z ochrany vypustiť 6 stromov (2 ks vyschnuté a odstránené v r. 1992 a 2004, 2 ks napadnuté rakovinou kôry, 2 ks v zlom zdravotnom stave a excentrickej polohe vzhľadom k hlavnej skupine).
- **mokrad' regionálneho významu Lojková** - v severnej časti katastrálneho územia, na ploche 20 ha
- **mokrade viazané na vodné toky** - najmä na vodný tok Bošáčka, s vyvinutými brehovými porastmi a výskytom raka riečneho (*Astacus astacus*)
- **genofondové plochy Zbehová a Lovichovec**. V lokalite Zbehová ide o bývalý pasienok s výskytom biotopu Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a populáciou vstavača obyčajného (*Orchis morio*). V lokalite Lovichovec je podmáčaná jelšina na nive potoka poniže rekreačného areálu, s výskytom biotopu jaseňovo jelšové podhorské lužné lesy (91E0).
- **chránené biotopy mimo SKUEV0367 Holubyho kopanice**
 - Nížinné a podhorské lúky (6510) = biotopy B pre potreby LPIS a PRV - ide o druhovo bohaté kosné lúky s prevahou vysokosteblových tráv a bylín, často sa vyskytujú na zatrávnených úhoroch a ovocných sadoch. Z tráv sú zastúpené hlavne ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), trojštet žltkastý (*Trisetum flavescens*), stoklas vzpriamený (*Bromus erectus*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*).
 - Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte (6210) = biotopy A pre potreby LPIS a PRV - ide o travinno-bylinné rastlinné spoločenstvá s dominanciou teplomilných a sucho až mezofilných druhov tráv, ostríc a bylín. Z tráv sú zastúpené stoklas vzpriamený (*Bromus erectus*), traslica prostredná (*Briza media*), kostrava žliabkatá (*Festuca rupicola*) typickým druhom je napr. pichliač panónsky (*Cirsium pannonicum*), repík lekárske (*Agrimonia eupatoria*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carthusianorum*).

Územný systém ekologickej stability

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. Prvky nadregionálneho ÚSES boli charakterizované v Genereli nadregionálneho ÚSES SR. Záväzným podkladom pre návrh prvkov ÚSES bol ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov. Podkladom pre návrh prvkov ÚSES bol tiež Regionálny územný systém

ekologickej stability (RÚSES) okresu Trenčín (zahŕňajúci aj okres Nové Mesto nad Váhom) z roku 1994 a nový RÚSES okresu Nové Mesto nad Váhom z roku 2019.

Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a divožijúcich druhov živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov bol prevzatý návrh biocentra regionálneho významu:

- **RBc 59 Zabudišová** – biocentrum regionálneho významu sa v riešenom území nachádza na zalesnených svahoch. Väčšia časť biocentra spadá do k.ú. Bošáca. Biokoridormi

Biocentra regionálneho a nadregionálneho významu predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu.

Pri návrhu biocentier miestneho významu sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade biocentra stepného alebo mokraďového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje potenciálne biocentrum miestneho významu:

- **MBc Lojková** – biocentrum tvorí mokraď regionálneho významu v lokalite Lojková, nad osadou Zbehová. Biocentrum tvorí drobný vodný tok s podmáčanými plochami a priľahlými lúkami a lesnými porastmi. Potrebné je zabrániť rozširovaniu zástavby na ploche biocentra a zachovať tradičný spôsob obhospodarovania poľnohospodárskej pôdy.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov bol prevzatý návrh biokoridorov regionálneho významu:

- **RBk Bošáčka** – hydricko-terestrický biokoridor regionálneho významu predstavuje tok Bošáčka so sprievodnou vegetáciou. Biokoridor využívajú viaceré skupiny stavovcov – obojživelníky, niektoré vtáky, drobné zemné cicavce. Hlavným stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce bez vybudovanej kanalizácie. Tu je potrebné ponechať existujúci pás ochrannej zelene, prípadne ho posilniť.
- **RBk Zabudišová – Moravské Lieskové** – prevažne terestrický biokoridor regionálneho významu začína na okraji regionálneho biocentra RBc 59 Zabudišová, pokračuje prevažne zalesneným územím a vyúsťuje v doline Klanečnice pri obci

Moravské Lieskové. Biokoridor je plne funkčný s minimálnym výskytom stresových faktorov.

- **RBk Nová Bošáca – Moravské Lieskové** – terestrický biokoridor regionálneho významu začína poniže zastavaného územia obce Nová Bošáca, pokračuje paralelne s RBk Zabudišová – Moravské Lieskové a vyúsťuje v doline Klanečnice nad zastavaným územím obce Moravské Lieskové. Riešené územie križuje len okrajovo.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru. Pre vytvorenie funkčnej kostry územného systému ekologickej stability sa navrhuje biokoridor miestneho významu:

- **MBk Pod Budišovou** – os hydricko-terestrického biokoridoru predstavuje drobný vodný tok, prameniaci v dolinke na úbočí vrchov Budišová a Chrašť. Na úseku, kde preteká trvalými trávnymi porastmi má dobre vyvinutú sprievodnú vegetáciu. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce Zemianske Podhradie na ústí biokoridoru.
- **MBk Dúbravy** – terestrický migračný koridor, vedený prevažne lúčnymi porastmi, predstavuje pokračovanie regionálneho biokoridoru RBk Nová Bošáca – Moravské Lieskové až po biocentrom RBc 59 Zabudišová. Križuje dno Bošáckej doliny, vodný tok Bošáčka, cestu III. triedy a pokračuje smerom na Dúbravy a Melčkovice.
- **MBk Lojková - Zabudišová** – terestrický migračný koridor prepája biocentrum mokrade Lojková s biocentrom regionálneho významu RBc 59 Zabudišová

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tmiť negatívne pôsobenie devastčných činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované prvky plošného a líniového charakteru:

- drobné vodné toky so sprievodnou vegetáciou, mokrade, líniová zeleň v erózných ryhách
- mozaikové štruktúry – trvalé trávne porasty s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou
- trvalé trávne porasty – lúky a pasienky s biotopmi národného a európskeho významu

9. Obyvateľstvo

Demografické údaje

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia.

V 2. polovici 19. storočia mala obec podobný počet obyvateľov ako v súčasnosti. Od konca 19. storočia počet obyvateľov postupne mierne stúpal, s krátkym prerušením v podobe výrazného poklesu po druhej svetovej vojne. Historické maximum na úrovni 944 obyvateľov obec dosiahla v roku 1970. Od tohto obdobia počet obyvateľov poklesol v dôsledku sťahovania obyvateľov do miest za podpory masívnej bytovej výstavby. Ustálil sa až po roku 2000. V tomto období došlo k úbytku až 20% obyvateľov.

Stabilný počet obyvateľov v posledných rokoch sa udržiava vďaka migračným prírastkom. V sledovanom 10-ročnom období rokov 2011 – 2020 došlo k prirodzenému úbytku (v pomere 67 : 111). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredoeurópskom priestore. Migračná bilancia obce bola v sledovanom období výrazne pozitívna – 141 : 86 obyvateľov v prospech prisťahovaných. Migračný prírastok tak kompenzoval a prevýšil prirodzený úbytok. Obec by preto mohla v budúcnosti profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek, do obcí s dobrou dostupnosťou a vybavenosťou.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2011 dosahoval hodnotu 75. Podľa všeobecnej interpretácie až hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o regresívny typ populácie. Ukazovateľ však skresľujú obyvatelia domova sociálnych služieb s podielom až okolo 10% na miestnej populácii.

Najväčší nárast v období rokov 2001 – 2011 zaznamenal segment obyvateľstva v produktívnom veku. Znamená to, že humánny potenciál ekonomického rozvoja v súčasnosti dosahuje vrchol, čo sa prejavuje aj investíciami generácie v produktívnom veku do individuálnej bytovej výstavby.

V budúcnosti predpokladáme pokračovanie trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dostupnosťou. Tieto predpoklady obec Zemianske Podhradie spĺňa. Preto do roku 2035 prognózujeme mierny rast počtu obyvateľov k úrovni 1 000 obyvateľov.

Tab. Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2011

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	737
1880	718
1890	721
1900	787
1910	832
1921	803
1930	825
1940	826
1948	702
1961	933
1970	944
1980	866
1991	824
2001	780
2011	753

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	753
z toho muži	344
z toho ženy	409
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	90
Počet obyvateľov v produktívnom veku	543
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	120

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Tab. Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zosnulých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2011	7	13	14	6	761
2012	9	12	15	3	770
2013	5	10	19	14	770
2014	6	12	17	8	773
2015	6	6	12	5	780
2016	7	5	12	12	782
2017	8	14	9	13	772
2018	11	13	10	6	774
2019	6	14	17	9	774
2020	2	12	16	10	770
Spolu	67	111	141	86	

Zdroj: ŠÚSR

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2011 tvoria 98% obyvateľov.

Tab. Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	česká	iná	nezistená
	738	8	5	2

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva heterogénna. Miera religiozity dosahuje priemerné hodnoty. Väčšia časť obyvateľov (47%) sa hlási k evanjelickej cirkvi a.v., menšia časť k rímskokatolíckej cirkvi (28,8%). Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Tab. Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskoka-tolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
	217	354	10	67	105

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 47,5%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v týchto odvetviach. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v sekundárnom a terciárnom sektore. Podľa údajov z posledného sčítania z roku 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 182 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 147 obyvateľov. Nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 14 obyvateľov.

Počet pracovných miest v obci zaostáva za počtom pracujúcich. Za prácou a štúdiom odchádzalo 303 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 84,6%. Cieľovým miestom odchádzky je najmä Nové Mesto nad Váhom, menšej miere aj ďalšie mestá, vrátane ČR. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	358
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	47,5
pracujúci (okrem dôchodcov)	311
pracujúci dôchodcovia	9
osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	25
nezamestnaní	35

študenti	45
osoby v domácnosti	0
dôchodcovia	226
prijemcovia kapitál. príjmov	0
iná a nezistená	6
deti do 16 rokov	96

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Údaje o aktivitách a infraštruktúre

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje kultúrny dom, obecny úrad, materská škola, domov sociálnych služieb, hasičská zbrojnica, kostol s farským úradom, dva cintoríny. Vzdelávacie zariadenia reprezentuje len materská škola s dvoma triedami. V súčasnosti ju navštevuje 34 detí. Základnú školu (ZŠ) žiaci navštevujú v obci Bošáca. Časť areálu ZŠ zasahuje aj do k.ú. Zemianske Podhradie. Domov sociálnych služieb je umiestnený v budove kaštieľa. Jeho zriaďovateľom je Trenčiansky samosprávny kraj. Kapacita zariadenia je 80 lôžok. Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti sú tu pohostinstvo a maloobchodná predajňa potravín a rozličného tovaru.

Dominantnú výrobnú aktivitu predstavuje primárny sektor – poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo. Na pôde hospodári PD Bošáca a drobní vlastníci poľnohospodárskej pôdy. V katastrálnom území obce PD Bošáca prevádzkuje jeden hospodársky dvor s chovom 180 ks hovädzieho dobytku a nosníc. Okrem živočíšnej výroby sa tu pestuje aj hľiva ustricová. Oblasť priemyselnej výroby, resp. nepoľnohospodárskej výroby reprezentuje len menšia prevádzka PEMIFLEX Slovakia s.r.o. (výroba polyetylénových fólií).

Okolie obce Zemianske Podhradie, situovanej v atraktívnom prostredí Bielych Karpát, je pomerne významnou oblasťou z hľadiska rozvoja cestovného ruchu. Poskytuje široké možnosti športového, rekreačného a kultúrneho vyžitia, hlavne pre krátkodobú prímestskú rekreáciu obyvateľov Nového Mesta nad Váhom a Trenčína. Sú tu vhodné podmienky pre cykloturistiku a pešiu turistiku. Vyznačená je cyklistická trasa Dolné Srnie – Bošáca – hranica s ČR. Katastrálnym územím prechádzajú viaceré značkové turistické chodníky. Významná je tiež chalupárska rekreácia v uvoľnenom bytovom fonde. V súčasnosti sa asi 10% pôvodne obytných budov využíva ako rekreačné chalupy. V obci je rekreačné zariadenie Lovichovec (asi 1,5 km od obce). Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva futbalové ihrisko. Nové detské ihrisko bolo vybudované pri materskej škole. Na okraji obce je poľovnícka chata a viacúčelové ihrisko.

Údaje o infraštruktúre zásobovania pitnou vodou sú v kapitole B.I.2 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre zásobovania elektrickou energiou a zemným plynom sú v kapitole B.I.4 tejto správy.

Údaje o dopravnej infraštruktúre sú v kapitole B.I.5 tejto správy.

Údaje o infraštruktúre odkanalizovania a čistenia splaškových vôd sú v kapitole B.II.2 tejto správy.

Údaje o odpadovom hospodárstve sú v kapitole B.II.3 tejto správy.

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické lokality

Na území obce Zemianske Podhradie sa nachádzajú početné nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

- kaštieľ Ostrolúckych (č. ÚZPF 1393/1), pôvodne renesančný z polovice 17. storočia, klasicisticky (empírovo) prestavaný, päťkrídlový, dvojtraktový. Ide o dvojpodlažnú stavbu s dvomi hranolovými vežami na nárožniach a s iónskym stĺporadím na priečelí.
- kaštieľsky park (č. ÚZPF 1393/2), prírodnokrajinársky s historickou zeleňou vzácných drevín
- evanjelický kostol (č. ÚZPF 1394), empírový, postavený v rokoch 1784-1801 na unikátnom elipsovitom pôdoryse (12 x 14 m), s centrálnou dispozíciou a vonkajšou okružnou stĺpovou arkádovou ochodzou. Kupolu kryje manzardová strecha s ihlancovým ukončením.
- evanjelická fara J. E. Holubyho (č. ÚZPF 1391/1), klasicistická, z roku 1785
- tabuľa pamätná (č. ÚZPF 1391/2), na starej evanjelickej fare, z roku 1927
- rodný dom L. V. Riznera (č. ÚZPF 1388/1), dom č. 261 z 18. storočia, klasicizmus ľudový
- tabuľa pamätná (č. ÚZPF 1388/2), na fasáde domu č. 261, z roku 1927
- hrob s náhrobníkom, s bustou L. V. Riznera (č. ÚZPF 1390), na evanjelickom cintoríne, z polovice 20. storočia

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V riešenom území sa paleontologické náleziská nevyskytujú a v súvislosti s poznatkami o geologickej stavbe sa ani nepredpokladajú. Nenachádzajú sa tu žiadne významné geologické lokality.

12. Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území sa nevyskytujú iné zdroje znečistenia.

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

V riešenom území sa vyskytujú environmentálne problémy, ktoré je možné rozdeliť do nasledujúcich kategórií:

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES – najmä v dôsledku konfliktov prvkov ÚSES a ekologicky významných segmentov krajiny so stresovými javmi a zdrojmi.

Funkčnosť biokoridoru Bošáčka ohrozujú strety so stresovými faktormi – najmä prechod zastavaným územím obce. Plošným ohrozením funkčnosti existujúcich i potenciálnych (navrhovaných) prvkov ÚSES je poľnohospodárska výroba a lesné hospodárstvo.

- problémy ohrozenia prírodných zdrojov – ohrozenie kvality pôdy a vodných zdrojov v dôsledku znečistenia vznikajúceho pri poľnohospodárskej výrobe, a tiež nelegálnym vypúšťaním znečisťujúcich látok do vodných tokov. Ohrozením biologickej diverzity je drevinová skladba bukových monokultúr.
- problémy ohrozenia ekologickej stability územia – rozsiahle monokultúrne lesné porasty, zánik pôvodných trvalých trávnych porastov a pasienkov v dôsledku zániku tradičného pasienkového hospodárstva a následného sukcesného procesu.
- problémy ohrozenia životného prostredia – týkajú sa predovšetkým obytného územia obce a kontaktných polôh. Rizikom je vznik drobných smetísk, zaburinených alebo devastovaných plôch v zastavanom území. Problémom je aj spaľovanie biologického odpadu zo záhrad namiesto kompostovania. Ohrozujúcim faktorom sú tiež úniky splaškových vôd z netesných žúmp, resp. ich zámerne vypúšťanie do potoka.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti

1. Vplyvy na obyvateľstvo

Návrh územného plánu obce Zemianske Podhradie nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie / rozšírenia miestnych komunikácií, a doplnenia siete miestnych komunikácií. Značná pozornosť je venovaná nemotorovej doprave – navrhuje sa dobudovanie chodníkov pozdĺž cesty III. triedy. Odporúča cyklotrasu Dolné Srnie – Bošáca – hranica s ČR vybudovať ako samostatný dopravné segregovaný cyklistický chodník. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky.

V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Návrhy zamerané na zvýšenie ekologickej stability nebudú mať len pozitívne environmentálne dopady, ale ich nepriamym vplyvom je potenciál priniesť zlepšenie ekonomických, sociálnych a ekologických podmienok pre dotknuté obyvateľstvo. Počíta sa s výsadbou pásov alebo línii izolačnej zelene v rámci výrobných areálov, resp. po ich obvode (najmä v kontakte s obytným územím).

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov na 980. Značné nároky na riešenie obytnej funkcie vyplývajú z viacerých faktorov – mimoriadne vysokej obľúbivosti bytov, relatívne nízkeho podielu neobývaných bytov, prirodzeného prírastku i migračného prírastku. V prípade prisťahovania nových obyvateľov dôjde následne k zmene sociálnej a demografickej štruktúry miestnej populácie – zvýšeniu podielu obyvateľov vekovej skupiny do 40 rokov, zvýšeniu podielu domácností so

strednými príjmami. Táto zmena bude mať výrazne pozitívny dopad na celkovú vitalitu obce. Nárast miestnej populácie však bude mierny a neohrozí tradičnú vidiecku komunitu.

Rozvojové plochy vymedzené v návrhu územného plánu obce (vrátane prieluk) majú celkovú kapacitu 132 bytových jednotiek. Predpokladá sa, že bude pokračovať trend znižovania obložnosti bytového fondu až na úroveň 2,5 - 2,9.

Rekapitulácia prírastku bytového fondu podľa rozvojových plôch

Lokalita / číslo rozvojovej plochy	Kapacita – počet bytových jednotiek	Etapa
1	3	I.
2	8	I.
3	2	I.
4	6	II.
5	36	I.
6	60	I.+II.
7	2	II.
8	2	I.
9	5	I.
Prieluky	8	I.
Spolu	132	

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. V obytnom území obce a jeho navrhovanom rozšírení sú podľa záväzných regulatívov povolené len drobné prevádzky remeselnej výroby a výrobných služieb bez negatívnych a rušivých vplyvov a pri stanovení maximálneho limitu zastavanej plochy. Stanovené sú aj regulatívy pre chov hospodárskych zvierat. Na ochranu kvality obytného prostredia je stanovený regulatív pre časť výrobného areálu, ktorá je v bezprostrednom kontakte s obytným územím a jeho navrhovaným rozšírením – sú tu prípustné len prevádzky bez živočíšnej výroby a bez negatívnych vplyvov na životné prostredie a príslušné obytné územie.

Pozitívny vplyv na obyvateľstvo bude mať návrh dobudovania oddychových priestranstiev, verejnej zelene a plôch pre športové aktivity v obci. Vznikne atraktívne prostredie podporujúce sociálne kontakty a potenciálne posilní súdržnosť miestnej komunity.

Navrhované riešenie predpokladá stavebné aktivity v obci, ktoré však budú rozložené rovnomerne počas celého návrhového obdobia územného plánu obce. Prechodne môže počas výstavby nových obytných objektov, ako aj líniových stavieb technickej infraštruktúry, dôjsť ku krátkodobému zhoršeniu životných podmienok obyvateľstva dotknutej obce – zvýšeniu hlučnosti, prašnosti, nárastu produkcie stavebných odpadov pri rekonštrukciách objektov. Ide o prechodné vplyvy, ktoré z dlhodobého hľadiska nie sú relevantné.

Nulový variant znamená konzervovanie súčasného stavu a znižovanie konkurencieschopnosti územia. Je v rozpore s trendom migračných prírastkov, zaznamenávaných v obci v posledných rokoch.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Podmieňujúcim predpokladom je, že pri zakladaní stavieb bude zohľadnený prirodzený geologický podklad.

Nová zástavba je plánovaná mimo zosuvných území. Na území zosuvov sa nenavrhujú nové rozvojové plochy. V záväznej časti ÚPD je zakotvená podmienka „na území aktívnych zosuvov je potrebné vylúčiť novú výstavbu; stavebné využitie územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je podmienené uskutočnením inžinierskogeologického prieskumu“. Ďalej, v rámci navrhovaných opatrení sa odporúča stabilizácia (potenciálnych) svahových pohybov úpravou vodného režimu a výsadbou vegetácie, čo možno považovať za pozitívny vplyv.

V hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii je vyznačené a rešpektované ložisko nevyhradeného nerastu.

3. Vplyvy na klimatické pomery

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery.

Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest. Tieto opatrenia však majú významnejší lokálny vplyv na riešené územie z hľadiska vplyvov na pôdu, biotopy a krajinu a sú preto primárne zaradené v týchto podkapitolách.

4. Vplyvy na ovzdušie

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv.

Navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii nenavrhuje nové plochy pre výroby a teda nepočíta teda so vznikom zdrojov znečisťovania ovzdušia.

Stanovením regulatívu, ktorým sa v obytnom území povoľujú len drobné výrobné prevádzky bez negatívnych a rušivých vplyvov, sa zabezpečí ochrana ovzdušia pred znečistením a všeobecne kvalita životného prostredia v obci.

5. Vplyvy na vodné pomery

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie významnejšie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území.

Väčšina nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu je situovaná vo vyvýšených polohách a vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov, ktoré v obci pramenia a nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. V prípade navrhovanej výstavby, ktorá zasahuje do záplavového územia toku Bošáčka (daného záplavovými čiarami Q_{100}), sa ako podmieňujúca investícia vyžaduje implementácia protipovodňových opatrení.

Z hľadiska zadržania a spomalenia odtoku vody z krajiny je slabou stránkou krajiny výskyt zosuvov a svahových porúch, naopak, silnou stránkou je vysoká lesnatosť územia, pričom poľnohospodárska pôda je využívaná hlavne ako trvalé trávne porasty s mozaikou drevinovej vegetácie, čím sa zabezpečuje istá miera retencie zrážok. Špecifické krajinnookologické opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny sú obsiahnuté v rámci koncepcie starostlivosti o životné prostredie (v kap. 2.13, 3.6 hodnotenej ÚPD). Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozadržné opatrenia – hrádzky na drobných vodných tokoch a stržiach, založenie vsakovacích vegetačných pásov. Presnú polohu uvedených opatrení nie je možné presne priestorovo definovať, mali by sa implementovať v celom katastrálnom území. Vodozadržné úpravy (hrádzky) na drobných vodných tokoch je vhodné budovať najmä v lokalite Hrabiny a Lovichovec, ako je naznačené v grafickej časti, vo výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny.

Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh napojenia nových rozvojových plôch na splaškovú kanalizáciu (pozitívny priamy vplyv na vodné pomery).

6. Vplyvy na pôdu

Realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení sa eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy (osobitne orba po vrstevnici), ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu.

Za jediný nepriamy negatívny vplyv na pôdu možno považovať záber pôdy. Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha predpokladaných záberov poľnohospodárskej pôdy bude 24,8844 ha, z toho na zastavané územie pripadá 3,7203 ha.

Najkvalitnejšia pôda v danom katastrálnom území sa sústreďuje v zastavanom území a na nive toku Bošáčka, kde sa nachádzajú jediné vhodné a disponibilné plochy pre stavebné

využitie. Vzhľadom k tejto skutočnosti nebolo možné vyhnúť sa návrhu záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy. Menej kvalitné pôdy sú na strmších svahoch, kde nie je možné s výstavbou uvažovať aj z dôvodu uprednostnenia záujmov ochrany prírody.

V prípade nulového variantu vplyvy na pôdu nie je možné presne zhodnotiť. Zábery poľnohospodárskej pôdy by neboli nulové, ale uskutočňovali by sa na základe individuálnych návrhov stavebníkov, bez koncepčného podkladu.

7. Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy

V grafickej časti hodnotenej ÚPD sú vyznačené lúčne biotopy európskeho významu a národného významu. V lesných porastoch sú významné biotopy viazané na chránené územia a biocentrá regionálneho významu. Do uvedených biotopov navrhované riešenie v zásade nezasahuje, je možné preto vylúčiť negatívne vplyvy.

Významné spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a ani do týchto plôch činnosti a stavby podľa hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu. Biokoridory umožnia migráciu živočíchov a eliminujú bariérové prvky. Viaceré ekologicky významné segmenty krajiny sú navrhované na funkciu biocentier, kde budú vhodné podmienky pre úkryt a rozmnožovanie živočíchov, vrátane chránených druhov.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia. Ekostabilizačné opatrenia sú uvedené aj v kap. IV tejto správy a možno ich považovať za pozitívne priame vplyvy. Za účelom zachovania zelene v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálna intenzita zástavby.

8. Vplyvy na krajinu

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok. Prvok líniovej zelene je tiež použitý za účelom izolovania výrobného areálu od okolitého obytneho územia.

Krajinný obraz pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnostegetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. Účelom tohto opatrenia je zachovanie tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny. Predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany pamiatkových hodnôt.

9. Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES

Podstatnú časť riešeného územia pokývajú chránené územia - chránená krajinná oblasť (CHKO) Biele Karpaty a chránené územie európskeho významu SKUEV0367 Holubyho kopanice. Napriek tejto skutočnosti sa podarilo v návrhu nových rozvojových plôch vyhnúť chráneným územiám. Jediná rozvojová plocha, zasahujúca do CHKO Biele Karpaty, je rozvojová plocha č. 1, ktorá predstavuje v podstate prieluku v existujúcej zástavbe popri existujúcej komunikácii, ktorá je už z druhej strany obostavaná. Všetky navrhované plochy sú mimo SKUEV0367 Holubyho kopanice.

Možno preto konštatovať nulové vplyvy na chránené územia.

V územnoplánovacej dokumentácii sú navrhnuté prvky územného systému ekologickej stability miestnej úrovne (MÚSES), pričom navrhované riešenie tieto prvky v plnej miere rešpektuje. Na plochách biokoridorov, biocentier nie je navrhovaná nová výstavba ani sa tu neplánujú iné zásahy.

Pri umiestňovaní novej zástavby, osobitne rozvojových plôch pre bývanie, boli plne rešpektované pásma ochranné pásma existujúcich stavieb a činností: ochranné pásma vodných tokov, ochranné pásmo lesa, cestné ochranné pásmo cesty III. triedy, ochranné pásma líniových technických stavieb (vymedzené ochranné pásma majú elektrické vedenia vysokého napätia, elektrické stanice, plynárenské zariadenia, vodovodné a kanalizačné potrubia)

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská

Územnoplánovacia dokumentácia rešpektuje národné kultúrne pamiatky a ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami.

Hodnotená ÚPD vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry vidieckej zástavby a zachovať typickú panorámu zástavby.

Za účelom udržania pôvodného vidieckeho charakteru zástavby sa stanovuje záväzný regulatív maximálnej výšky zástavby (maximálne jedno, resp. dve nadzemné podlažia – stanovené špecificky pre konkrétny priestorový celok).

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Realizácia stavieb a činností podľa návrhu územného plánu obce Zemianske Podhradie nevyvolá žiadne vplyvy tohto druhu.

12. Iné vplyvy

Žiadne iné vplyvy navrhovaných činností a stavieb podľa návrhu územného plánu obce Zemianske Podhradie neboli zistené.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi

Hodnotenie významnosti predpokladaných vplyvov bolo uskutočnené s použitím bodovej stupnice hodnotenia od 0 do 5. Najvyššej bodovej hodnote (5) zodpovedá veľmi významný vplyv, ktorý má dosah presahujúci lokálnu úroveň alebo ovplyvňuje najzraniteľnejšie zložky životného prostredia. Najnižšia bodová hodnota (0) zodpovedá absencii akéhokoľvek vplyvu.

Predmetom hodnotenia boli vplyvy uvedené v kapitole III., podkapitolách 1.-12. tejto správy o hodnotení. Spomedzi uvádzaných vplyvov sa ani v jednej kategórii nepredpokladajú významnejšie vplyvy, t.j. vplyvy s bodovým hodnotením 3–5. Všetky predpokladané vplyvy možno považovať za nevýznamné alebo málo významné, čo zodpovedá bodovému hodnoteniu 1 alebo 2.

Uvedené vplyvy v tejto fáze spracovania dokumentácie zväčša nie je možné vyjadriť presnými kvantitatívnymi ukazovateľmi, nakoľko prevažujú nepriame vplyvy. Konkrétne návrhy investičných projektov možno stotožniť s priamymi vplyvmi, potenciálne dopady stanovených regulatívov klasifikujeme ako nepriame vplyvy. Nasledovné hodnotenie vplyvov podľa významnosti možno preto považovať len za orientačné.

Súhrnné hodnotenie očakávaných vplyvov na životné prostredie podľa významnosti

Skupina vplyvov	Druh vplyvu	Významnosť
Vplyvy na obyvateľstvo	pozitívny nepriamy	1-2
Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery	-	~0
Vplyvy na klimatické pomery	-	~0
Vplyvy na ovzdušie	pozitívny priamy	0-1
	pozitívny nepriamy	0-1
Vplyvy na vodné pomery	pozitívny priamy	1
Vplyvy na pôdu	pozitívny priamy	1
	negatívny nepriamy	2
Vplyvy na flóru, faunu a ich biotopy	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na krajinu	neutrálny priamy vplyv	1
	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a ÚSES	pozitívny priamy	1
	pozitívny nepriamy	1-2
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, archeologické náleziská	pozitívny priamy	1
	pozitívny nepriamy	1
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	-	0
Iné vplyvy	-	0

Pri spracovaní územnoplánovacej dokumentácie boli rešpektované všetky relevantné právne predpisy uplatňujúce sa v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, a to najmä:

- Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 411/2012 Z.z. o monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov návrhu územného plánu obce Zemianske Podhradie, kde sú vymedzené aj verejnoprospešné stavby. Účelom väčšiny navrhovaných opatrení je eliminovať súčasné environmentálne problémy. Nakoľko sa v riešenom území nepredpokladá lokalizácia zámerov s negatívnymi vplyvmi na životné prostredie, nie sú kompenzačné opatrenia vo väčšom rozsahu nutné. Všetky navrhované zábery sú naplánované mimo prvkov územného systému ekologickej stability a chránených území.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

1. Opatrenia na zabezpečenie biodiverzity ekosystémov

- optimalizovať drevinovú skladbu a preferovať pôvodné dreviny, v súlade s potenciálnou prirodzenou vegetáciou v danom území
- zvýšiť druhovú diverzitu lesných porastov a nelesnej drevinovej vegetácie a zabrániť jej ďalšej monokulturalizácii
- zachovať a vytvoriť nárazníkové pásy brehových porastov pozdĺž vodných tokov, širokých minimálne 10 - 15 m (mimo zastavaného územia obce), za účelom retencie vody a živín, eliminácie znečisťovania vody
- zabrániť šíreniu a zabezpečiť odstraňovanie nepôvodných druhov a invázných druhov rastlín ohrozujúcich biologickú diverzitu v súlade s platnou legislatívou
- zachovať a revitalizovať meandre vodných tokov, za účelom zvýšenia inundačnej a retenčnej kapacity tokov a tradičných krajinárskych štruktúr
- zachovať rozsah existujúcich mokradí a zabrániť ich degradácii a zmene na ornú pôdu
- obnoviť extenzívne využívanie zarastajúcich lúk a pasienkov s ich kosením a vypásaním až po ich okraj
- zachovať biodiverzitu lúčnych ekosystémov a obmedziť sukcesný proces (zarastanie náletovými drevinami)

2. Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability

- dobudovať prvky územného systému ekologickej stability (biokoridory, biocentrá)
- obmedziť socioekonomické činnosti v lokalitách tvoriacich prvky územného systému ekologickej stability (biokoridoroch, biocentrách a plochách interakčných prvkov)
- funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou – nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, stavbami

- dodržať minimálnu šírku regionálneho biokoridoru 40 m a minimálnu šírku miestneho biokoridoru 20 m
- dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku
- osobitne v ÚEV Holubyho kopy realizovať nasledovné manažmentové opatrenia:
 - odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny na nelesných pozemkoch
 - ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky
 - zvyšovanie rubnej doby a predlžovanie obnovnej doby
 - jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy, šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty
 - ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny) mimo hlavný tok riek
 - zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
 - zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
 - optimalizovať ekologické podmienky v bylinnej etáži (napr. presvetlenie znižovaním zápoja) z dôvodu chránených alebo ohrozených druhov rastlín na nelesných pozemkoch po dohode s obhospodarovateľom
 - extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka) na nelesných pozemkoch, extenzívne prepásanie hovädzím dobytkom (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), extenzívne prepásanie koňmi (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
 - kombinovaná pastva a kosenie (napr. jaré kosenie s následným prepásaním územia) na nelesných pozemkoch
 - kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne na nelesných pozemkoch, kosenie a následné odstránenie biomasy 2 x ročne

3. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

- udržiavať existujúcu a založiť novú líniovú zeleň s funkciou retencie vody v krajine v podobe vsakovacích vegetačných pásov na medziach a popri poľných cestách
- uplatňovať agrotechnické opatrenia na zamedzenie vodnej erózie – orba po vrstevnici
- realizovať vodozádržné úpravy na drobných vodných tokoch
- preferovať extenzívne hospodárenie na enklávach ornej pôdy obkolesených lesnými porastmi
- živočíšnu výrobu orientovať na pasienkársky chov oviec a hovädzieho dobytku
- zachovať tradičné extenzívne ovocné sady

- rešpektovať a chrániť ochranné a hospodárske lesy a dodržiavať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku (v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

4. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia, ochranu zdravia obyvateľstva a na zmiernenie pôsobenia stresových javov

- rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať
- zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja
- uskutočňovať stály monitoring stavu životného prostredia a úplné odstraňovanie prípadných nelegálnych skládok a smetísk
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene v rámci výrobných areálov, resp. po ich obvode, najmä v kontakte s obytným územím
- vysadiť pásy alebo línie izolačnej zelene na rozhraní poľnohospodárskej pôdy a zastavaného územia
- revitalizovať existujúcu líniovú zeleň a vysadiť novú líniovú zeleň (stromoradia a aleje) pozdĺž účelových komunikácií a poľných ciest
- netolerovať v území zaburinené plochy, ani v lokalitách vzdialenejších od zastavaného územia; landom ležiace plochy alebo niekoľkokrát ročne a včas skosiť, alebo zalesniť drevinovou a krovinnou vegetáciou a ponechať sukcesii
- posilniť ekologickú osvetu medzi obyvateľmi a najmä deťmi, s aktívnym zapojením obyvateľov na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia
- dobudovať systém dažďových rigolov v zastavanom území obce, so vsakovaním dažďovej vody
- vybudovať v celej obci splaškovú kanalizáciu, s čistením odpadových vôd
- v obytnom území nepovoľovať prevádzky, ktoré sú zdrojom hluku, vibrácií, prašnosti a znečistenia ovzdušia
- pred výstavbou obytných budov v území so stredným radónovým rizikom zabezpečiť meranie objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a na základe výsledkov merania realizovať stavebné opatrenia proti prenikaniu radónu z geologického podlažia, ako aj rešpektovať legislatívu v oblasti radiačnej ochrany - zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášku č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia

5. Opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídle

- revitalizovať historický park pri kaštieli
- dobudovať komplexný systém plôch zelene v sídle v prepojení do kontaktného územia a do priľahlej krajiny

- pri výsadbe prispôbiť výber drevín meniacim sa klimatickým podmienkam
- zvyšovať podiel prvkov zelene a prírodných prvkov v zastavanom území obce
- upraviť zelené pásy a predzáhradky pozdĺž komunikácií v zastavanom území obce
- postupne nahradiť alergénne dreviny, ako aj kompozične a krajinársky nevhodné dreviny vhodnejšími druhmi v zastavanom území obce
- vysadiť aspoň jednostrannú líniovú (alejovú) zeleň v navrhovanej obytnej ulici
- využívať vegetáciu, svetlé a odrazové povrchy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
- zvyšovať podiel vegetácie pre zadržiavanie (retenciu) a infiltráciu dažďových vôd v sídle
- preferovať renaturáciu tokov, opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody a zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach

Viacere z navrhovaných adaptačných opatrení prispejú k naplneniu cieľov Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Z hľadiska posúdenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredia je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pre potreby hodnotenia bol zostavený katalóg kritérií, ktoré sú relevantné pri hodnotení urbanistickej koncepcie a jej dopadov na životné prostredie. Váha (dôležitosť) jednotlivých kritérií v prípade posudzovania hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebola stanovená. Zvolené kritériá boli zoskupené do troch skupín:

- krajinno-ekologické kritériá:
 - ochrana / rešpektovanie ekologicky významných segmentov krajiny, vrátane chránených území
 - kvalita a úroveň ochrany prírodných zdrojov – ovzdušia, vody, pôdy
 - prispôsobenie koncepcie rozvoja topografickým podmienkam a ďalším prírodným limitom
 - ekologická stabilita územia a vytvorenie funkčného územného systému ekologickej stability
 - zastúpenie prírodných prvkov v zastavanom území
 - dostupnosť a rozsah verejnej zelene
 - optimalizácia urbanistických štruktúr z hľadiska mikroklimatických podmienok
 - využitie alternatívnych a obnoviteľných zdrojov energie
- socio-ekonomické kritériá
 - bezpečnosť dopravy
 - implementácia udržateľných druhov dopravy
 - pokrytie územia verejnou dopravou
 - podiel obyvateľov napojených na vodovod a kanalizáciu
 - počet pracovných miest
 - dostupnosť základnej občianskej vybavenosti
 - príležitosti pre rekreačno-športové aktivity
 - rešpektovanie historického dedičstva a hodnôt reprezentujúcich kultúrnu kontinuitu a identitu
- technicko-ekonomické kritériá
 - realizovateľnosť koncepcie – väzba na konkrétne investičné zámery
 - efektívnosť riešenia technickej infraštruktúry
 - efektívnosť dopravnej siete

- hustota obyvateľov v zastavanom území

2. Porovnanie variantov

Obec Zemianske Podhradie spadá do kategórie sídiel s menej ako 2 000 obyvateľmi, preto podľa § 21 ods. 2 stavebného zákona variantný koncept netreba spracovať a spracúva sa invariantný návrh územného plánu obce. Rozlíšený je preto len samotný návrh (návrhový variant) a nulový variant.

Nulový variant (variant „0“) predstavuje súčasný stav využívania riešeného územia – katastrálneho územia obce Zemianske Podhradie v rozsahu dnešného zastavaného územia obce. Je tiež ekvivalentom stavu bez platného územného plánu. To by pre obec znamenalo, že nebude mať dokument s právnou záväznosťou, ktorý by koncepčne usmerňoval a koordinoval činnosti na území obce a účinne zamedzil environmentálne neprijateľné zámery a činnosti. Rozvoj v obci by sa nezastavil, ale jeho rizikom by bola nekonceptnosť a vznik funkčno-prevádzkových kolízií.

Ďalší variant predstavuje samotný návrh riešenia - variant „1“ (návrhový variant). Za predpokladu realizácie návrhov obsiahnutých v územnoplánovacej dokumentácii budú eliminované existujúce alebo potenciálne environmentálne problémy, čím sa znížia negatívne vplyvy na životné prostredie obce, jej obyvateľov, ako aj na prírodné prostredie. Navrhované riešenie počíta s vyváženým rozvojom územia. Prináša návrh miestneho územného systému ekologickej stability a ďalších ekostabilizačných opatrení pre celé katastrálne územie obce. Prispieva k zachovaniu scenérie krajiny a kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území, ako aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce. Vzhľadom k výrazne nadpriemernej obľobenosti a pozitívnej migračnej bilancii obce možno aj v budúcnosti očakávať vysoký záujem o novú bytovú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Najväčšia rozvojová plocha č. 6 s kapacitou pre 60 rodinných domov sa navrhuje na severnom okraji obce, medzi cestou III/1223 a tokom Bošáčka. Pre výstavbu bytových domov je rezervovaná rozvojová plocha č. 5, na pozemkoch vo vlastníctve obce. Ostatné navrhované rozvojové plochy predstavujú len menšie plochy s kapacitou 2 – 8 bytových jednotiek. Sú priestorovo rovnomerne rozložené v riešenom území – rozvojové plochy č. 1, 2, 3 sa nachádzajú v zástavbe jadrovej časti obce, rozvojová plocha č. 7 je navrhnutá v osade Zbehová a výstavba v poslednom čase prebieha aj v pokračovaní obce Nová Bošáca, kde boli na základe konkrétnych požiadaviek navrhnuté rozvojové plochy č. 8 a 9. Okrem toho bolo v zástavbe jadrovej časti obce identifikovaných 8 voľných prieluk (bez číselného označenia). Každá prieluka je vhodná pre výstavbu 1 rodinného domu; na prieluke vo vlastníctve obce pri domove sociálnych služieb sa pripravuje výstavba bytového domu.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať

dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce. Kapacity zariadení nekomerčnej (sociálnej) občianskej vybavenosti vyhovujú súčasným nárokom aj návrhovým potrebám. Odporúča sa však ich rekonštrukcia a modernizácia.

Nové plochy pre výrobné aktivity nie sú v hodnotenej ÚPD navrhované. Potrebné je orientovať sa na využitie rezerv existujúceho hospodárskeho dvora, jeho revitalizáciu a intenzifikáciu, s rozširovaním zastúpenia prevádzok podnikateľských aktivít nepoľnohospodárskeho charakteru.

V celom regióne i v samotnej obci sú vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky. Odvetvie agroturistiky patrí v poľnohospodárskej krajine k progresívnym odvetviam. Mala by sa ďalej rozvíjať v rámci diverzifikácie aktivít v poľnohospodárstve smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam. Prípadné podnikateľské aktivity v oblasti agroturistiky je vhodné sústrediť do existujúceho hospodárskeho dvora alebo hospodárskych usadlostí na kopaniciach. Predpokladá sa rekonštrukcia a dobudovanie futbalového ihriska a na zvyškovej ploche medzi poľovníckou chatou a viacúčelovým ihriskom je vymedzená rozvojová plocha č. 10.

Návrh územného plánu obce Zemianske Podhradie prináša odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). Navrhuje sa napojenie nových rozvojových plôch na všetky inžinierske siete (vrátane splaškovej kanalizácie), vybudovanie nových miestnych komunikácií a dobudovanie chodníkov pozdĺž cesty III. triedy.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky so záplavovým územím, zosuvy. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné vybavenie (cestu III. triedy) a technické vybavenie a ich ochranné pásma.

V porovnaní s nulovým variantom sa v návrhovom variante predpokladá vyššia intenzita rozvoja v istých lokalitách, preto môže byť pôsobenie niektorých vplyvov spojených s novou výstavbou výraznejšie. Nulový variant však nerieši odstránenie existujúcich deficitov a environmentálnych problémov. Predpokladané vplyvy vyplývajúce z hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie, spolu s opatreniami na elimináciu týchto vplyvov, nevytvárajú takú antropogénnu záťaž v území, ktorá by negatívne ovplyvnila životné prostredie.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na ŽP a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave ŽP a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie boli použité všeobecne známe informácie o území, publikované napr. na internetových portáloch (katasterportál, Enviroportál, pôdny portál, SHMÚ) ako aj všeobecne záväzné právne predpisy. Ďalšími východiskovými podkladmi boli plánovacie dokumenty spracované na rôznych hierarchických úrovniach a projektové a iné dokumentácie týkajúce sa riešeného územia:

- Akčný plán udržateľného energetického rozvoja TSK na roky 2013 - 2020
- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoismenu/geof/atlas_st_sv
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- Krajinnoekologický plán obce Zemianske Podhradie, 2020
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- Oficiálna stránka obce Zemianske Podhradie www.zemianske-podhradie.sk
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Plán dopravnej obslužnosti TSK na roky 2014 – 2020
- Prieskumy a rozbor pre územný plán obce Zemianske Podhradie, 2020
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Zemianske Podhradie na roky 2015 – 2024
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja na roky 2013 – 2023
- Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja na roky 2016 - 2020
- Program udržateľnej mobility TSK
- Regionálna integrovaná územná stratégia Trenčianskeho kraja
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Trenčín, 1994
- Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nové Mesto nad Váhom, 2019
- Rozšírenie vodovodu Zemianske Podhradie. Projekt stavby, 2005
- Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, 2014
- Stratégia rozvoja vidieka TSK na roky 2013 – 2023
- Štúdiá odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v Bošáckej doline, 2017

- Urbanistická štúdia slovensko-českého prihraničného územia, AŽ PROJEKT, 2006
- Územný plán obce Bošáca
- Územný plán obce Nová Bošáca, v znení zmien a doplnkov
- Územný plán VÚC Trenčianskeho kraja (A-Ž Projekt), schválený uzn. vlády SR č. 284/1998, Zmeny a doplnky č. 1/2004 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zast. Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 23.06.2004 uznesením 259/2004, Zmeny a doplnky č. 2 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zast. Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 26.10.2011, Zmeny a doplnky č. 3 ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, schválené Zast. Trenčianskeho samosprávneho kraja dňa 28.05.2018

Významným syntetickým podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, ako aj tejto správy o hodnotení, boli výstupy predchádzajúcich etáp tvorby územnoplánovacej dokumentácie – najmä krajinnoekologického plánu obce Zemianske Podhradie, ktorý analyzoval stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny.

Na základe týchto informácií boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

Samotné hodnotenie – výber hodnotiacich kritérií a stanovenie spôsobu hodnotenia bolo uskutočnené s použitím rôznych metód, ktoré prezentujú aktuálne výsledky výskumu v danej oblasti, publikované v zborníkoch a odborných prácach.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch pri vypracúvaní tejto správy vyplynuli zo skutočnosti, že pre hodnotené územie chýbajú určité konkrétne údaje charakterizujúce stav zložiek životného prostredia a faktorov ovplyvňujúcich životné prostredie – chýbajú výsledky konkrétnych meraní kvality a stavu ovzdušia, povrchových vôd, podzemných vôd, pôdy, hluku atď.

Ďalšie neurčitosti môžu vyplývať z faktu, že posudzovanie vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie je predprojektovou etapou, v ktorej sa overujú limity územia z hľadiska rôznych záujmov a návrhy aktivít definovaných v územnoplánovacej dokumentácii nie sú určené bližšími kvantitatívnymi ukazovateľmi / parametrami.

Na rozdiel od posudzovania vplyvov činností na základe konkrétnych investičných zámerov (EIA) preto v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii ešte nie je možné presne určiť, aké konkrétne činnosti zo spektra prípustného funkčného využitia sa v rámci jednotlivých funkčných plôch, resp. regulačných blokov a krajinnoekologických komplexov budú v skutočnosti realizovať.

Uvedené nedostatky a neurčitosti však nie sú zásadného charakteru a všetky podstatné okolnosti pre posúdenie územnoplánovacej dokumentácie boli v tejto správe o hodnotení zohľadňované.

VIII. Všeobecné záverečné zhrnutie

Územné plány vo všeobecnosti predstavujú účinný nástroj pre koncepčné usmerňovanie rozvoja územia obcí na princípoch udržateľného rozvoja. Súčasný systém územného plánovania garantuje dodržiavanie týchto princípov vďaka integrovaným nástrojom krajinnoekologického plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Už v zadaní na spracovanie územného plánu obce Zemianske Podhradie a aj v ďalšej etape, pri príprave návrhu, bol deklarovaný cieľ, aby rozvoj obce vychádzal z princípov udržateľného rozvoja a v maximálnej miere zohľadňoval požiadavky ochrany prírody a životného prostredia.

V hodnotenej ÚPD sa uvažuje predovšetkým s rozvojom obytnej funkcie. Vymedzením nových rozvojových plôch pre výstavbu sa vytvoria podmienky pre naplnenie rozvojového potenciálu obce. Na bývanie sa využijú priestorové rezervy v zastavanom území, ako aj plochy v priamej nadväznosti na zastavané územie obce. Vzhľadom k výrazne nadpriemernej obľobnosti a pozitívnej migračnej bilancii obce možno aj v budúcnosti očakávať vysoký záujem o novú bytovú výstavbu v obci zo strany individuálnych stavebníkov. Najväčšia rozvojová plocha č. 6 s kapacitou pre 60 rodinných domov sa navrhuje na severnom okraji obce, medzi cestou III/1223 a tokom Bošáčka. Pre výstavbu bytových domov je rezervovaná rozvojová plocha č. 5, na pozemkoch vo vlastníctve obce. Ostatné navrhované rozvojové plochy predstavujú len menšie plochy s kapacitou 2 – 8 bytových jednotiek. Sú priestorovo rovnomerne rozložené v riešenom území – rozvojové plochy č. 1, 2, 3 sa nachádzajú v zástavbe jadrovej časti obce, rozvojová plocha č. 7 je navrhnutá v osade Zbehová a výstavba v poslednom čase prebieha aj v pokračovaní obce Nová Bošáca, kde boli na základe konkrétnych požiadaviek navrhnuté rozvojové plochy č. 8 a 9. Okrem toho bolo v zástavbe jadrovej časti obce identifikovaných 8 voľných prieluk (bez číselného označenia). Na prieluke vo vlastníctve obce pri domove sociálnych služieb sa pripravuje výstavba bytového domu.

Hodnotená ÚPD predpokladá, že pokračujúci rast počtu obyvateľov obce bude generovať dopyt po službách a zariadeniach maloobchodu. Odporúča nové zariadenia občianskej vybavenosti celooobecného významu lokalizovať predovšetkým do vymedzeného priestoru centrálnej zóny obce. Kapacity zariadení nekomerčnej (sociálnej) občianskej vybavenosti vyhovujú súčasným nárokom aj návrhovým potrebám. Odporúča sa ich rekonštrukcia a modernizácia.

Nové plochy pre výrobné aktivity nie sú v hodnotenej ÚPD navrhované. Potrebné je orientovať sa na využitie rezerv existujúceho hospodárskeho dvora, jeho revitalizáciu a intenzifikáciu, s rozširovaním zastúpenia prevádzok podnikateľských aktivít nepoľnohospodárskeho charakteru.

V celom regióne i v samotnej obci sú vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky. Odvetvie agroturistiky patrí v poľnohospodárskej krajine k progresívnym odvetviam. Mala by sa ďalej rozvíjať v rámci diverzifikácie aktivít v poľnohospodárstve smerom k

nepoľnohospodárskym činnostiam. Prípadné podnikateľské aktivity v oblasti agroturistiky je vhodné sústrediť do existujúceho hospodárskeho dvora alebo hospodárskych usadlostí na kopaniciach. Predpokladá sa rekonštrukcia a dobudovanie futbalového ihriska a na zvyškovej ploche medzi poľovníckou chatou a viacúčelovým ihriskom je vymedzená rozvojová plocha č. 10.

Riešenie návrhového variantu rešpektuje limity prírodného charakteru - topografické pomery, vodné toky so záplavovým územím, zosuvy. Taktiež rešpektuje nadradené dopravné vybavenie (cestu III. triedy) a technické vybavenie a ich ochranné pásma.

Regulácia funkčného využitia územia presne stanovuje prípustné a neprípustné využitie plôch s cieľom zabezpečiť kvalitu životného prostredia a eliminovať nežiadúce vzájomné ovplyvňovanie jednotlivých urbanistických funkcií. Za účelom zachovania zelene a nespevnených plôch v rámci zastavaného územia sa formou záväzného regulatívu určuje maximálny podiel zastavaných plôch. Regulácia maximálnej výšky zástavby a navrhované zásady priestorového usporiadania prispievajú k zachovaniu tradičnej mierky vidieckej zástavby a jej harmonického včlenenia do okolitej krajiny, ako aj kompozično-estetických charakteristík pôvodnej urbanistickej štruktúry.

Návrh územného plánu obce Zemianske Podhradie nezahŕňa riešenia, ktoré by boli nositeľmi rizík pre zdravotný stav obyvateľstva a ktoré by mali negatívne sociálno-ekonomické dopady, narušovali pohodu a kvalitu života alebo životného prostredia. Naopak, územnoplánovacia dokumentácia predostiera konkrétne riešenia problémov s identifikovanými nepriamymi vplyvmi.

Návrh územného plánu obce Zemianske Podhradie prináša odstránenie deficitov dopravnej a technickej infraštruktúry, čo je predpokladom ochrany životného prostredia a je faktorom atraktívnosti obce pre rôzne cieľové skupiny (obyvateľov, podnikateľov, návštevníkov). V oblasti dopravy ide o návrh rekonštrukcie / rozšírenia miestnych komunikácií, a doplnenia siete miestnych komunikácií. Značná pozornosť je venovaná nemotorovej doprave – navrhuje sa dobudovanie chodníkov pozdĺž cesty III. triedy. Odporúča cyklotrasu Dolné Srnie – Bošáca – hranica s ČR vybudovať ako samostatný dopravne segregovaný cyklistický chodník. Návrhy investícií do nemotorovej dopravy budú mať pozitívne vplyvy na obyvateľstvo, najmä z hľadiska bezpečnosti najzraniteľnejších účastníkov cestnej premávky. V oblasti technickej infraštruktúry bude mať navrhovaná výstavba splaškovej kanalizácie podstatný pozitívny vplyv na hygienické podmienky a komfort obyvateľov. V nových rozvojových plochách kvalitu bývania zabezpečí zámer napojenia na všetky inžinierske siete – plynovod, verejný vodovod, splaškovú kanalizáciu, zásobovanie elektrickou energiou.

Na ochranu zdravia obyvateľstva je v hodnotenej ÚPD stanovená požiadavka osobitných stavebných opatrení pri výstavbe obytných budov na území so stredným radónovým rizikom podľa vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia na obyvateľstvo budú vyplývať z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov. V návrhovom období do roku 2035 sa na základe kapacity navrhovaných plôch pre výstavbu prognózuje zvýšenie počtu obyvateľov na 980.

Pozitívne dôsledky navrhovaného riešenia možno vidieť v stanovení presných regulatívov pre výrobné aktivity v zastavanom území, ktoré predídu potenciálnym negatívnym vplyvom na obytné územie a budú garantovať kvalitu životného prostredia. Stanovené sú aj regulatívy pre chov hospodárskych zvierat. Na ochranu kvality obytného prostredia je stanovený regulatív pre časť výrobného areálu, ktorá je v bezprostrednom kontakte s obytným územím a jeho navrhovaným rozšírením – sú tu prípustné len prevádzky bez živočíšnej výroby a bez negatívnych vplyvov na životné prostredie a príslušné obytné územie.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie nebude mať negatívny vplyv na horninové prostredie a geomorfologické pomery. Nová zástavba je plánovaná mimo zosuvných území. Na území zosuvov sa nenavrhujú nové rozvojové plochy.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia nevyvolá žiadne priame vplyvy na klimatické pomery. Nevýznamné nepriame vplyvy na klímu prinesú niektoré navrhované opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity, ktoré vychádzajú z odporúčaných opatrení Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy.

Z hľadiska vplyvov na ovzdušie navrhované riešenie v hodnotenej územnoplánovacej dokumentácii počíta s plynofikáciou všetkých nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu. Tým sa eliminuje znečistenie z domácností pri vykurovaní a príprave teplej úžitkovej vody, čo predstavuje pozitívny priamy vplyv. Ide o významný pozitívny priamy vplyv. Pozitívny vplyv strategického dokumentu na ovzdušie možno ďalej vidieť v stanovení regulatívov funkčného využívania územia s obmedzením rušivých prevádzok v obytnom území.

Realizácia stavieb a činností podľa hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie významnejšie neovplyvní hydrologické a hydrogeologické pomery v území. Väčšina nových rozvojových plôch pre obytnú funkciu je situovaná vo vyvýšených polohách a vo väčšej vzdialenosti od vodných tokov, ktoré v obci pramenia a nepredstavujú preto povodňové ohrozenie. V prípade navrhovanej výstavby, ktorá zasahuje do záplavového územia toku Bošáčka (daného záplavovými čiarami Q_{100}), sa ako podmieňujúca investícia vyžaduje implementácia protipovodňových opatrení. Pozitívny vplyv na vodné pomery budú mať navrhované vodozádržné opatrenia – hrádzky na drobných vodných tokoch a stržiach, založenie vsakovacích vegetačných pásov. Presnú polohu uvedených opatrení nie je možné presne priestorovo definovať, mali by sa implementovať v celom katastrálnom území. Vodozádržné úpravy (hrádzky) na drobných vodných tokoch je vhodné budovať najmä v lokalite Hrabiny a Lovichovec, ako je naznačené v grafickej časti, vo výkrese ochrany prírody. Ďalšie navrhované opatrenia významnou mierou prispievajú k ochrane a zvýšeniu kvality podzemných a povrchových vôd. Ide predovšetkým o návrh napojenia nových rozvojových plôch na splaškovú kanalizáciu (pozitívny priamy vplyv na vodné pomery).

Z hľadiska vplyvov na pôdu sa realizáciou navrhnutých ekostabilizačných opatrení eliminuje pôdna erózia a ďalšie ohrozujúce faktory. V návrhu územného plánu obce je zakotvená požiadavka optimalizácie agrotechnických postupov pri obrábaní ornej pôdy (osobitne orba po vrstevnici), ako aj udržiavania existujúcej líniovej zelene a založenia novej líniovej zelene s pôdoochrannou funkciou v podobe vsakovacích vegetačných pásov. Táto skupina opatrení predstavuje priame pozitívne vplyvy na pôdu.

Hodnotená územnoplánovacia dokumentácia vymedzuje nové rozvojové plochy pre výstavbu. Celková plocha predpokladaných záberov poľnohospodárskej pôdy bude 24,8844 ha, z toho na zastavané územie pripadá 3,7203 ha.

Významné spoločenstvá flóry a fauny sa viažu aj na plochy vymedzené ako prvky ÚSES a ani do týchto plôch činnosti a stavby podľa hodnotenej ÚPD nezasahujú. Naopak, návrhom nových prvkov ÚSES – biocentier a biokoridorov miestneho významu dôjde po ich dobudovaní k pozitívnym vplyvom na faunu.

Realizácia ekostabilizačných opatrení, navrhovaných v územnoplánovacej dokumentácii, prispeje k stabilizácii prírodného prostredia, čím sa zlepšia aj podmienky pre faunu a flóru riešeného územia.

V navrhovanom riešení hodnotenej územnoplánovacej dokumentácie je posilnené zastúpenie harmonicky pôsobiacich krajinných prvkov. Líniová zeleň sa využíva na zabezpečenie hygienických a pôdoochranných funkcií a ako kompozičný prvok.

Krajinný obraz mierne pozmení nová zástavba, ktorá však nadviaže na existujúcu sídelnú štruktúru. Navrhovaný rozvoj nebude mať priame vplyvy na časti krajiny, ktoré sú z krajinnooestetického hľadiska považované za najhodnotnejšie. Záväzným regulatívom, zakotveným v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie, je obmedzená výška objektov v obci a v nových rozvojových plochách. To predstavuje nepriamy pozitívny vplyv na krajinu, vrátane sídelnej krajiny a súčasne pozitívny vplyv z hľadiska ochrany vidieckeho charakteru zástavby.

Podstatnú časť riešeného územia pokývajú chránené územia - chránená krajinná oblasť (CHKO) Biele Karpaty a chránené územie európskeho významu SKUEV0367 Holubyho kopanice. Napriek tejto skutočnosti sa podarilo v návrhu nových rozvojových plôch vyhnúť chráneným územiám. Jediná rozvojová plocha, zasahujúca do CHKO Biele Karpaty, je rozvojová plocha č. 1, ktorá predstavuje v podstate prieluku v existujúcej zástavbe popri existujúcej komunikácii, ktorá je už z druhej strany obostavaná. Všetky navrhované plochy sú mimo SKUEV0367 Holubyho kopanice.

Hodnotená ÚPD rešpektuje národné kultúrne pamiatky a ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami. Vytvára predpoklady pre ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, čo predstavuje pozitívny nepriamy vplyv. Zdôrazňuje potrebu zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry vidieckej zástavby a zachovať typickú panorámu zástavby.

Pre zlepšenie kvality životného prostredia, ako aj elimináciu a prevenciu environmentálnych problémov definuje hodnotená ÚPD v záväznej časti súbor opatrení, ktoré vytvoria predpoklady pre udržateľný rozvoj územia. Viaceré z týchto opatrení

predstavujú súčasne odporúčané opatrenia Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. Ide hlavne o opatrenia ako zvyšovanie podielu vegetácie v sídle (vrátane líniovej zelene), ochrana funkčných brehových porastov tokov, opatrenia na zvýšenie retenčnej a inundačnej schopnosti krajiny, budovanie zelenej infraštruktúry (biokoridorov), agrotechnické opatrenia, návrh výsadby líniovej zelene pozdĺž ciest.

Možno teda konštatovať, že územný plán obce Zemianske Podhradie bude predstavovať základný koncepčný dokument obce s právnou záväznosťou a vynútiteľnosťou. V návrhu záväznej časti riešenia sú definované zásady a regulatívy funkčného využívania a priestorového usporiadania územia, ako aj zásady a regulatívy týkajúce sa ochrany životného prostredia a krajiny a ďalších funkčných systémov obce, verejnoprospešné stavby.

Hodnotená dokumentácia je v celom rozsahu v súlade so záväznou časťou Územný plán VÚC Trenčianskeho kraja. Súlad s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou je dokumentovaný v kapitole 2.2 textovej časti hodnotenej ÚPD.

Z porovnania variantov vyplýva, že návrhový variant (variant „1“) predstavuje oproti nulovému variantu najvýhodnejší variant budúcej realizácie činností a stavieb v hodnotenom území.

Vyhodnotenie splnenia rozsahu hodnotenia a špecifických požiadaviek na hodnotenie

Správa o hodnotení strategického dokumentu obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona. V procese hodnotenia a v jeho výstupe – správe o hodnotení boli naplnené všetky body podľa návrhu rozsahu hodnotenia, ktorý určil Okresný úrad Nové Mesto nad Váhom, odbor starostlivosti o životné prostredie. Hodnotenie, ako aj samotné navrhované riešenie, zohľadnilo špecifické požiadavky, ktoré vyplynuli zo stanovísk doručených k oznámeniu o strategickom dokumente a k jednotlivým etapám spracovania územného plánu obce:

- Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu zohľadniť všetky stanoviská a vyjadrenia, ktoré boli zaslané k oznámeniu o strategickom dokumente.
► **zohľadnené v návrhu ÚPD a správe o hodnotení**
- Do územného plánu ako záväzný regulatív pre výstavbu v území obce uviesť: „Pred výstavbou objektov v území obce posúdiť úroveň radónového rizika podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.“. ► **zahrnuté ako regulatív v kap. 2.13, 3.6 návrhu ÚPD, uvedené aj v kap. IV správy o hodnotení (v rámci navrhovaných opatrení)**
- Doplniť zoznam súvisiacich strategických dokumentov a daný strategický dokument územný plán obce dať do súladu so súvisiacimi strategickými dokumentmi. ► **zoznam súvisiacich strategických dokumentov je uvedený v kap. 1.4 návrhu ÚPD**

a v kap. VI. správy o hodnotení. Súlad s nadradenou ÚPD je podrobne vyhodnotený v kap. 2.2 návrhu ÚPD a spomenutý aj v kap. VIII. správy o hodnotení

- Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo nie) všetkých stanovísk a vyjadrení k oznámeniu o strategickom dokumente a v samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia. ► **splnené**
- Pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti pozemných komunikácií posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a dodržať pásmo hygienickej ochrany pred hlukom a negatívnymi účinkami dopravy v zmysle vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. V prípade potreby je nevyhnutné navrhnúť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat investorov na vykonanie týchto opatrení. ► **podmienka zahrnutá v kap. 2.12.1 návrhu ÚPD, rekapitulované aj v kap. II.4 správy o hodnotení**
- Navrhnuť lokalitu na vybudovanie zberového dvora, ktorá bude vyhovovať priestorovo aj kapacitne pre potreby obce. V zberovom dvore je potrebné vyčleniť plochy pre kompostáren, a zber drobného stavebného odpadu. ► **zahrnuté v regulatívoch pre priestorový celok V1 (= areál PD) v kap. 2.6, 3.1 návrhu ÚPD**
- Zhodnotiť územie z pohľadu povodní, určiť silné a slabé stránky krajiny ohľadom zadržania a spomalenia odtoku vody z krajiny. ► **navrhnuté opatrenia v kap. 2.13, 3.6 návrhu ÚPD, rekapitulované v kap. III.5 tejto správy o hodnotení**
- Vypracovať výkres „Krajinno-ekologický plán a ochrana prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES a vyhodnotiť záberov PP a LP k prerokovaniu návrhu územnoplánovacej dokumentácie. ► **krajinnoekologický plán bol vypracovaný v etape prieskumov a rozborov; súčasťou návrhu ÚPD je výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES (výkres č. 6)**
- Zmapovať hydromeliorácie. ► **zahrnuté v kap. 2.16 a v grafickej časti návrhu ÚPD, (podľa stanoviska a požiadaviek Hydromeliorácie, š.p.)**
- Zmapovať lokality vhodné pre umiestnenie a vybudovanie cyklotrás a cyklochodníkov a v záväznej časti ÚPN zapracovať najrizikovejšie lokality z pohľadu bezpečnosti cyklistov. ► **zahrnuté v kap. 2.7.4, 2.12.1 a 3.3, 3.10 a v grafickej časti návrhu ÚPD, spomenuté aj v kap. III.1 správy o hodnotení (navrhuje sa vybudovanie cyklotrasy Bošáca – Nová Bošáca ako samostatného cyklistického chodníka; v súčasnosti je cyklotrasa len vyznačená v trase cesty III. triedy)**
- Prehodnotiť kapacity kusov chovaných zvierat v centrálnej časti a v extraviláne obce. ► **sú stanovené regulatívy pre drobnochov (osobitne v centrálnej časti) v kap. 2.7.3 a 3.1 návrhu ÚPD, spomenuté aj v kap. III.1 správy o hodnotení**

- Je potrebné zakresliť do grafickej prílohy ÚPN-O Zemianske Podhradie výskyt potencionálnych a stabilizovaných zosuvov. ► **je zahrnuté v kap. 2.13, 2.15, 3.1 (vrátane podmienok využitia zosuvných území) a zakreslené v grafickej časti návrhu ÚPD, uvedené aj v kap. II.3 správy o hodnotení**
- Je potrebné do grafickej prílohy ÚPN-O Zemianske Podhradie vyznačiť národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu a dodržiavať podmienky uvedené v stanovisku Krajského pamiatkového úradu Trenčín ► **je zahrnuté v kap. 2.5.3, 3.5 návrhu ÚPD (v grafickej časti vyznačené popisom vo výkrese č. 2 v rámci OV), spomenuté aj v kap. II.10, III.10 správy o hodnotení.**

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali

doc. Ing.arch. Jaroslav Coplák, PhD. a kolektív

odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP (č. 485/2010/OHPV)

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom pre vypracovanie správy o hodnotení

Použité boli podklady uvedené v kapitole VI., časti C tejto správy o hodnotení.

Kompletná textová a grafická dokumentácia – návrh územného plánu obce Zemianske Podhradie je pre účely prerokovania zverejnená na internetovej stránke zhotoviteľa.

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Zemianskom Podhradí, august 2021

Miroslav Zámečník, starosta obce

.....

(podpis, pečiatka)